

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV EXPERIMENTÁLNÍ TVORBY

DEPARTMENT OF EXPERIMENTAL DESIGN

BUDOVA LOUČKOVÉHO DIVADLA S CENTRU OPAVY

THE PUPPET THEATER BUILDING IN THE CENTER OF OPAVA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Sára Solmošiová

VEDOUČÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Svatopluk Sládeček

BRNO 2024

Zadání bakalářské práce

Číslo práce: FA-BAK0053/2023
Ústav: Ústav experimentální tvorby
Studentka: **Sára Solmošiová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: bez specializace (do roku 2022)
Vedoucí práce: **MgA. Svatopluk Sládeček**
Akademický rok: 2023/24

Název bakalářské práce:

Budova loutkového divadla v centru Opavy

Zadání bakalářské práce:

Loutkové divadlo v Opavě musí opustit své stávající sídlo. Ve spolupráci s útvarem městského architekta Opavy bylo vytipována lokalita pro možnost novostavby loutkové scény studiového charakteru přímo v centru města, v sousedství objektu Slezského divadla na Horním náměstí. Před 2.sv. válkou bylo Horní náměstí celistvá podélná plocha se dvěma špalíčky Hlásky a divadla, obojí doplněné měšťanskými domy.

Dnes máme špalíček divadla o hodně menší a to vyžaduje úvahu o možnosti dostavby podporující koncepci jádra města s ohledem na požadavky kulturní vybavenosti.

Divadlo bylo po revoluci oděno do historizující podoby, zůstala podoba socrealistické přístavby a postmoderní architektury kavárny.

Plocha o výměře cca 925 m² poskytuje dostatečný potenciál částečné nebo úplné zástavby novým sídlem loutkového divadla a případné doplnění dalších funkcí centra města.

Rozsah grafických prací:

Úkol bude sestávat ze standardních projektových částí:

1. URBANISTICKÝ KONTEXT

Přehledná situace širších vztahů dokumentující vztahy navržené stavby nebo areálu k urbanistické struktuře území 1:1000.

2. ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Standardní rozsah grafických příloh odpovídající architektonické nebo urbanisticko–architektonické studii: situace stavby; půdorysy všech podlaží; řezy – minimálně dva; pohledy na všechny fasády; prostorový zakres (perspektivy, vizualizace...) měřítko 1:100;

3. INTERIÉR

Individuální návrh vybraného detailu včetně materiálového řešení, 1:20;

4. STAVEBNĚ KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

o Příčný řez řešeným objektem v měřítku 1:100 Výkres zobrazí založení objektu, návaznost na terén, ochranu před vnějšími vlivy, konstrukční uspořádání objektu a zastřešení.

o Schematické axonometrické zobrazení nosné konstrukce řešené stavby včetně uvedení

materiálového řešení.

5. TEXTOVÁ ČÁST

o Úvodní údaje – identifikace stavby.

o Autorská zpráva v rozsahu 2 normostran.

o Souhrnná průvodní a technická zpráva (základní údaje charakterizující zástavbu a její budoucí provoz; přehled výchozích podkladů a soulad s nimi; zdůvodnění cílů návrhu; idea návrhu; architektonická koncepce návrhu; souhrnná technická zpráva). V technickém popisu student zmíní konstrukční řešení, zásobování objektu energiemi, technické vybavení stavby a zdůvodní navržené konstrukčně–architektonické řešení, zhodnotí stavbu vzhledem k trvale udržitelnému rozvoji a odhadne celkové náklady stavby.

6. FYZICKÝ MODEL

1:200

Seznam literatury:

JAVORIN, Alfred. Divadla a divadelní sály v českých krajích: 1. díl. Praha: Umění lidu, 1949.

JAVORIN, Alfred. Divadla a divadelní sály v českých krajích: 2. díl. Praha: Umění lidu, 1949.

KLAIC, Dragan. Resetting the Stage: Public Theatre Between the Market and Democracy [online]. Bristol,

Chicago: intellect, 2012 [cit. 2022-04-24]. ISBN 978-1-78320-048-1. Dostupné z:

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/27533/1002474.pdf;jsessionid=8F14ED4D9F8D>

F1E76792F694D16A7926?sequence=1

HILMERA, Jiří. Česká divadelní architektura. Praha: Divadelní ústav, 1999. ISBN 7008-087-6.

BRAUN, Kazimierz. Divadelní prostor. Praha: Akademie múzických umění, 2001. ISBN 80-

85883-73-2.

LUKÁČOVÁ, Kateřina. Úkoly Scénografického ústavu. Theatralia: revue současného myšlení o divadelní

kultuře [online]. 2016, 19(1), 159-180 [cit. 2022-04-24]. ISSN 2336-4548. Dostupné z:

https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/135045/1_Theatralia_19-2016-

1_11.pdf?sequence=1

KUNTZMANNOVÁ, Dominika. Ověření správnosti parametrů pasportizace hracích prostor v

České republice [online]. 2022. Brno [cit. 2022-04-29]. Dostupné z:

https://is.jamu.cz/auth/publication/13134/DF_SGS_Priloza_A_zoupijln.pdf. Studie k projektu

specifického vysokoškolského výzkumu. Janáčkova akademie múzických umění.

KOLEGAR, Jan, 2011. Historie scénických technologií. 2. vyd. Brno: Janáčkova akademie múzických

umění v Brně. ISBN 978-80-86928-94-4.

PLATÓN, Dialogy o kráse. 1. vyd. Praha: Odeon, 1979. ISBN 01-049-79

MÜLLER, Karel; ŠOPÁK, Pavel, Opava. Edice Zmizelá Morava a Slezsko. Paseka, 2010. ISBN 978-80-7432-017-0

Termín zadání bakalářské práce: 5.2.2024

Termín odevzdání bakalářské práce: 6.5.2024

Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.

Sára Solmošiová
student(ka)

MgA. Svatopluk Sládeček
vedoucí práce

B.Arch. Martin Kaftan, MSc,
Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 5.2.2024

Ing. arch. Radek Suchánek,
Ph.D.
děkan

AUTORSKÁ ZPRÁVA

Divadelní scéna a budova divadla jsou dva odlišné světy, které žijí svým vlastním životem pod jednou střechou a jsou na sobě jednostranně závislé. Divadelní umění zachycuje různé skutečnosti a vytváří množství světů, které žijí paralelně na jevištích, nejen v představeních. V prostorách nepřístupných běžnému divákovi funguje samostatný divadelní svět nezávisle na tom, co se děje za fasádou budovy. Tvoří organismus složený z různorodých celků. Divadelní organismus se přizpůsobuje podmínkám stavby divadla, ale podstata zůstává všude stejná - tvořit v prostoru, který je k dispozici. Bohatství divadelního světa je definováno hracím prostorem, ten je však vytvářen bez nutnosti explicitního materiálního vymezení. Divadlo se odehrává mezi hercem a divákem v divadelním aktu.¹

Obsahem bakalářské práce je návrh nové budovy loutkového divadla v Opavě. Místo pro navrhovanou stavbu se nachází v historickém centru města a je součástí západní linie náměstí, veřejným prostorem za stávající budovou Slezského divadla až k areálu hotelu Koruna. Lokalita a město mají výrazný charakter, který vytvářejí okolní dominanty, jako je zmíněné divadlo a hotel, dále je doplňují budovy konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie i blízký obchodní dům Breda. Duch města a místa ve mně po osobní návštěvě zůstal silně rezonovat a zanechal ve mně dilema, jak se vypořádat se zadáním pro město regionálního významu nevídaným.

Budova divadla není v současnosti stabilní strukturou, mění se na popud aktuálních požadavků. Divadelní prostor je proměnlivý, nic není definitivně určeno. Jeho vývoj postupuje přes mnoho návratů a slepých uliček, aby ověřil ideální stav.² Po dlouhém zvažování jsem zvolil cestu solitéra. Než jsem se ponořila do návrhu konceptu a formy, objemu objektu, bylo nutné stanovit si definici aktuálních podmínek ve vztahu k řešení. Při úvahách o prostoru budoucího divadla je nezbytné zohlednit nejen aktuální tendence divadelní tvorby, ale i budoucnost v kontextu společnosti i vývoje scénických umění. Od počátku jsem pracovala s myšlenkou nového prostoru pro dnešní divadelní scénu, nejen pro loutkáře. Na základě toho, co jsem se naučila v předchozím semestru, kde jsme se zabývali ideálním prostorem divadla, jsem si uvědomovala problematiku současného světa divadelní scény. Stejně jako v jiných odvětvích i divadelní scéna čelí otázce: "*co je divadlo dnes?*" Historie divadelní architektury osciluje mezi tradicí, inovací, standardem a experimentem. Dnes, kdy dochází k přelévání všeho možného, k prolínání nejrůznějších směrů a nejednoznačnosti, je vyloženě nemožné najít odpověď jednoznačnou odpověď, můžeme pouze nabídnout řešení a to dale revidovat.

Vytvořit návrh bylo možné až po vyjasnění otázky "**co je dnes divadlo?**". Na základě nedostatku aktuálních informací o současném stavu divadelní architektury v naší geografické oblasti jsem zvolila několik forem sběru informací. Mými primárními zdroji byli jednotliví divadelníci a návštěvy samotných divadelních objektů. Navštívila jsem různá divadelní místa, abych si promluvila s jejich zaměstnanci o stavu divadel v současnosti. Dále jsem vytvořila dotazník, který mi pomohl podívat se na problematiku z druhé strany jako uživatel. Postupně se mi vytvořil obraz současného stavu, který potvrdil můj původní předpoklad, že při navrhování divadelních budov dochází paradoxně k minimální spolupráci s jejich aktivními uživateli - divadelníky. Z toho vyplynul záměr mé práce. Návrh bude vycházet především z potřeb těch, kteří jej denně využívají.

Požadavky, které vyplynuly z analýz, byly jasné. Prostor by měl být co nejvíce variabilní, aby se mohl přizpůsobit dnešním požadavkům a aby byl schopen co nejúčinněji reagovat na nové technologie. Divadelní světy se prolínají a repertoár vychází jak z domácího divadelního souboru, tak z práce scénografa, není fixován na daný žánr. Dnes se směřuje k

experimentálnější tvorbě, kde jsou možnosti co nejvíce neomezené. Dalším důležitým aspektem bylo zázemí divadelníků, kde bývá zvykem opomíjet základní psychohygienické hledisko, kterým je dostatek denního světla a přirozeného vzduchu. V neposlední řadě je to nedostatek prostoru a úmorný pohyb v zákulisí ve stísněných podmínkách.

Podněty z divadelního světa mě přivedly k úvahám o vertikálním provozu, který není v zahraničí žádnou anomálií. Jednotlivé části jsou proto navrstveny na sebe. Divadlo by mělo splňovat efektivitu, která zjednodušuje pracovní tok díky vertikálnímu propojení prostor. Prvním krokem bylo vymezení prostorů, které byly do značné míry definovány určeným místem.

Návrh divadelní budovy vycházel z hracího prostoru (sál = jeviště + divadlo), který je předimenzován pro kapacitu stávajícího loutkového divadla (150 osob). S ohledem na všechny potřeby byl vytvořen objem 21x21 metrů. Ten určil rozměry celé budovy a tomu byly přizpůsobeny zbývající části. Budova dosáhla 6 nadzemních podlaží, ve kterých se prolínají světy divadla a divadla. Solitér je vyosený, tak že západní fasáda je zarovnána se vstupním krčkem konkatedrály. Vzhledem ke stísněnosti prostoru bylo nutné odstranit krček kavárny s předprodejem vstupenek, která je umístěna v půlkruhové přístavbě sorely. Prostor bude sloužit jako zadní vstup do provozní části divadla a prodej vstupenek bude probíhat ve foyer Slezského divadla. Vzhled fasády bude obnoven do původní podoby z druhé poloviny 19. století.

Výše uvedený kontext místa návrhu má silný charakter. Divadelní architektura je v poslední době definována prostorově zastaralými a technickými kritérii, která převažují nad estetickou ladností uměleckého prostoru, a umožňují tak existenci pouze výseku divadelního světa.² Koncepce architektonického zpracování nového divadla je rozdělena do tří úrovní navazujících na sebe od jádra budovy. Forma budovy, která je zhmotněna v pravidelném betonovém bloku s nepravidelnou fasádou okenních otvorů. Jasně definovaná forma je změkčena vystupující zvlněnou fasádou. Ta na jedné straně vytváří téměř organický tvar připomínající divadelní oponu a na druhé straně dodává vnitřním prostorům budovy intimitu před rušným životem v centru města.

Kompozice jednotlivých pater nové scény je přirozeně intuitivní. Podzemní podlaží je vyhrazeno technickým místnostem a skladům. 1NP slouží divákům ke kontaktu s divadlem. Vstupuje se do něj ze severní strany budovy do foyer po mírné rampě nebo z východní strany konkatedrály přes kavárnu. Na 2NP, v němž se nacházejí prostory pro představení, plynule navazuje. Nad hledištěm se nachází zázemí pro herce a v posledních dvou podlažích zkušebna s obslužnými prostory.

Divadelní svět je úzce spjat s rytmem proměn nejširšího společenského vědomí. Neustále se vyvíjí a nepřestává nastavovat zrcadlo společnosti. V dnešním hypevirtuálním světě je více než důležité, aby se lidé setkávali v reálném časoprostoru.² Navzdory silné digitální éře divadlo neztrácí na popularitě. Divadelní umění nabízí nejen možnost úniku z digitálního světa, ale především silné vnitřní obohacení.

1 BRAUN, Kazimierz a VONDRÁČEK, Jiří. *Divadelní prostor*. 2. vyd. Praha: Akademie múzických umění (AMU), 2001. ISBN 8085883732.

2 POLÁČEK, Vojtěch a POKORNÝ, Vít. *Recyklované divadlo*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5751-3.

SOUHRNNÁ PRŮVODNÍ A TECHNICKÁ ZPRÁVA

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název stavby: Nová scéna v centru Opavy
Místo stavby: katastrální území – Opava město
Druh stavby: kulturní stavba - divadlo
Celková plocha pozemku: 3640 m²
Zastavěná plocha: 441 m²
Hrubá podlahová plocha objektu: 441 m²
Obestavěný prostor: 13 535 m³
Počet pater divadla: 5 nadzemní a 1 podzemní
Kapacita sálu: 154 diváků
Počet parkovacích stání: 5 běžných a 1 invalidní
Odhadovaná cena: 121 788 184,- Kč

PODKLADY

Na základě nedostatku aktuálních informací o současném stavu divadelních budov v naší geografické oblasti jsem zvolila několik forem sběru informací. Mými primárními zdroji byli jednotliví divadelníci a samotné divadelní prostory vytipovaných staveb. Navštívila jsem několik divadelních souborů, abych si promluvila s jejich zaměstnanci o stavu budov, provozního řešení a jejich využitelnosti pro aktivity současného divadla. Dále jsem vytvořila dotazník, který mi pomohl podívat se na problematiku ze strany uživatele. Postupně se mi vytvořil obraz současného stavu, který potvrdil můj původní předpoklad, že při navrhování divadelních budov dochází paradoxně k minimální spolupráci s jejich aktivními uživateli - divadelníky.

CÍL NÁVRHU

Cílem bakalářské práce je nejen navrhnout novou budovu loutkového divadla v Opavě, ale také prozkoumat problematiku divadla a divadelní architektury ve vztahu k současnosti. Budova divadla není stabilní strukturou, mění se na základě aktuálních požadavků vývoje scénických umění. Záměrem návrhu je vytvořit prostor pro divadelníky dle jejich potřeb a neopomenout estetiku výtvarných, architektonických požadavků nad rámec lapidárního stavebnictví. To vše v konkrétní lokalitě Opavy, s využitím analýz rozvoje města a urbánní strategie využití centra jako těžiště společenského a kulturního dění.

KONCEPT

Při úvahách o prostoru budoucího divadla je nezbytné zohlednit budoucnost divadelní tvorby. Od počátku jsem pracovala s myšlenkou nového prostoru pro dnešní divadelní scénu, nejen pro specifika divadla loutkového.

Návrh vychází především z potřeb těch, kteří jej denně využívají. Divadelní provoz by měl splňovat efektivitu, která zjednodušuje pracovní tok díky vertikálnímu propojení prostor.

Hmota divadelní budovy vycházela z návrhu hracího prostoru. Neuzavírám svět divadla v zákulisí mimo představení před diváky, ale vytvářím smysluplné průsečíky jednotlivých světů.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Navrhovaná oblast se nachází v historickém centru Opavy. Plocha se rozkládá na dvou pozemcích 582/1 a 582/4, o celkové výměře přibližně 925 m².

Předprostor budovy divadla je její bezprostřední součástí. Je nezbytné řešit jeho charakter, který u diváka vytváří bezpodmínečný první dojem.

Otevřené prostranství kolem navrhované budovy je koncipováno jako veřejný prostor, kde se návštěvníci divadla mísí s divadelníky i širokou veřejností. Plocha v rámci navrhované zástavby zachovává stávající povrchovou úpravu betonové dlažby. V důsledku umístění stavby dojde ke ztrátě stávající zeleně. Tato újma bude kompenzována nově vysazenými stromy v počtu 4 kusy a zelenou střechou.

Nová budova divadla je zasazena do mírně svažitého terénu z východu k západu. Vstupy do budovy jsou řešeny jako bezbariérové s příslušnými rampami.

Řešení objektu jako solitéru nechává "dýchat" veřejný prostor a zachovává původní, přirozený tok pohybu života obyvatel města. Vzhledem ke stísněnosti prostoru bylo nutné odstranit přízemní dostavbu kavárny s předprodejem vstupenek, která je tvarována do půlkruhu v sorelovském stylu. Nově vzniklý prostor bude sloužit jako zadní vstup do provozní části Slezského divadla, prodej vstupenek bude probíhat ve vstupním foyer přístupném z hlavního náměstí. Vzhled fasády bude obnoven do původní podoby z druhé poloviny 19. století.

Nový soliterní objekt nenavazuje na historické divadlo dle osové symetrie záměrně tak, že západní fasáda lemuje linii vstupního krčku sousední konkatedrály, přičemž nepotlačuje její význam a měřítko.

Pozemek se nachází na frekventovaném dopravním uzlu, který nabízí pohodlný přesun veřejnou dopravou. Umístění v historickém centru není omezeno pohybem automobilové dopravy, nicméně možnosti parkování v blízkém okolí jsou nad rámcem požadované kvantity.

V rámci řešeného území navrhuji revitalizaci stávajících autobusových zastávek. Nástupiště na západní straně ponechávám v původní poloze, ale na jižní straně ho navrhuji posunout dále na východ. Zastávky budou navrženy s místy k sezení a informační tabulí, přístřešek bude centralizovaný a umístěný v severozápadním rohu oblasti.

Ulička mezi Slezským divadlem a konkatedrálou je vymezena jako pěší zóna s povolením k zásobování a je zde 12 parkovacích míst pro stávající divadlo. Parkování v severní uličce bude upraveno tak, aby umožňovalo průjezd zásobování do nové budovy divadla. Zásobování divadla je přístupné z pravého rohu jižní fasády přímo k nákladnímu výtahu, který rozváží zboží do potřebných pater. Kolmých 5 míst je nahrazeno 8 podélnými místy lemujícími konkatedrálu a stávající divadlo. Po úpravě bude u divadla 13 parkovacích míst a 1 místo pro invalidy, celkem 14 parkovacích míst. Navrhuji změnit přerušení uličky a sjednotit povrchovou úpravu komunikací.

Na jižní straně fasády budou doplněny stojany na kola, které podpoří městskou cyklistiku.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Koncepce architektonického zpracování nového divadla je rozdělena do tří úrovní navazujících na sebe od jádra budovy. Jasně definovaná forma budovy, která je zhmotněním pravidelného betonového bloku s nepravidelnou fasádou okenních otvorů, je změkčena vystupující zvlněnou fasádou.

Divadelní jeviště a divadelní budova jsou dva odlišné světy, které žijí vlastním životem pod jednou střechou a jsou na sobě oboustranně závislé. Divadelní umění zachycuje různé skutečnosti a vytváří množství světů, které žijí paralelním životem na jevišti, nejen v představeních. V prostorách nepřístupných běžnému divákovi funguje samostatný divadelní svět nezávisle na tom, co se odehrává za fasádou budovy. Zrcadlová fasáda nepřetržitě interaguje se svým okolím, umožňuje nekonečné představení pro kolemjdoucí a zároveň nabízí intimní prostředí uvnitř budovy, čímž v podstatě vytváří efekt "hlavní scéna x zákulisí" v měřítku veřejného prostoru města. Jednotlivé vstupy, průniky skrz fasádu, vytvářejí otvory napodobující chování opony po jejím otevření.

Díky zvlněné zrcadlové fasádě komunikuje divadlo s historickým okolím, aniž by mu konkurovala, naopak odráží a vstřebává jeho dominanty. Toto gesto odpovídá na dilema začlenění do okolní struktury historického centra.

Za zářivými představeními se skrývají hodiny zkoušek scénických umělců i zkoušek divadelní technologie a techniky. Řešení hmoty za fasádou se setkává s praktickou funkčností. S ohledem na tento účel je stavba navržena spíše stroze a jednoduše. Obvodové nosné stěny jsou zakončeny šedým obkladem Cembrate, který umocňuje funkční charakter. Okenní otvory jsou rozmístěny podle požadavků na denní světlo v jednotlivých prostorách a vytvářejí nepravidelnou mozaiku.

DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Kompozice jednotlivých pater nové scény je přirozeně intuitivní.

Podzemní podlaží je celé vyhrazeno pro sklady, pracovní ateliér a technické místnosti. Vzhledem k potřebě dostatečného prostoru pro skladování divadelních zásob má podzemní podlaží světlou výšku 6 metrů.

Přízemí je pro diváky prvním kontaktem s divadlem. Vstupuje se do něj ze severní strany budovy přes foyer v mírné rampě nebo z východní strany konkatedrály přes kavárnu. Vstupní prostory divadelních budov mají za úkol vtáhnout zájemce do světa divadla. Koncept atmosféry foyer vytváří dojem jiné reality, než je ten za zrcadlovou fasádou. Kombinací různých prvků, materiálů a různých proporcí rozměrů nabízím návštěvníkům prostor pro zkoumání vizuálního působení celku. Diváci si zde mohou zakoupit lístky, odložit kabáty do šatny nebo posedět v kavárne s výhledem na konkatedrálu. Rodiče s dětmi mohou navštívit dětský koutek, který je součástí kavárny a kočárky si odložit v prostoru šatny. Část severní strany půdorysu je vyhrazená pro propadliště se spodní technikou jeviště.

Přímo nad 1NP plynule navazuje hrací prostor.

Divadelní sál tvoří kompaktní a variabilní celek o rozměrech 12x20x10 metrů.

Hlediště vytváří variabilní elevací 12x7 m z podest. Dimenze prostoru umožňují kapacitu pro cca 150 diváku. Sezení je zajištěno skládacími židlemi. Úložný prostor pro nepotřebné části elevace se nachází pod kabinou technika, hned za hledištěm.

Hlavní jeviště o rozměrech 12x5,8m má zadní jeviště 12x2m, boční jeviště 4,4x7,6m a forbinu 2m. V zadní části jeviště jsou umístěna propadliště, která umožňují pokles do hloubky 2,7 m. Za hledištěm, přímo naproti jevišti, se nachází kabina techniků s mobilním zasklením pro vhodnější akustické podmínky. Přístup do úrovně 3,2m kabiny je z provozního schodiště.

Jevištní portál je rovněž mobilní a v případě vytvoření blackboxu je vytažen v lanové dráze na zadní stěně.

Ve výšce 6,8m jsou na nosnících lemujících boční stěny zavěšen technický ochoz z porézního materiálu, spojený s pohyblivou lávkou.

Po obou stranách ochozu jsou umístěny sklady světelné a zvukové techniky.

V patře 3NP se nachází divadelní prostory. Šatny herců a techniků jsou umístěny u východní vertikální komunikace. Podél západní strany podlaží se rozprostírají kanceláře vedení a managementu divadla. Na severní straně je umístěna křeslovna s maskérnou.

Poslední dvě nadzemní podlaží slouží jako zkušebny se světlou výškou 6 metrů. Západní část prvního patra je rozdělena na dvě podlaží, která slouží jako denní místnost pro zaměstnance divadla, nejvyšší podlaží přechází do exteriéru.

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Budova je založena na základech typu betonové bílé vany. V oblasti nosných sloupů je základ doplněn pilotami.

Nosný systém divadla tvoří 300mm silná betonová obvodová zeď a sloupy z ocelových členěný průřez rozměru 500x500mm. Svislé nosné prvky (sloupy) jsou dimenzovány na 1/20 výšku sálu, v prostoru jsou rozmístěny 4,3m od obvodu nosné stěny tak, aby byl zachován 12m volný prostor na hrací ploše.

Horizontální nosný systém nad podzemním podlažím tvoří jednosměrně pnutá žebrovaná železobetonová deska. Nad nadzemními podlažními je tvoří soustava nosníků, ve středním pásmu, v kombinaci se železobetonovým stropem po krajních částech. Na sloupech jsou uloženy celostěnové svařované nosníky o rozměru 1/25 = 400mm, které vynášejí předlamované ocelové nosníky o rozměru 1/18 = 600mm.

Návrh nosných konstrukcí byl proveden empirickým výpočtem.^{1,2}

Vzhledem k silnému nosnému systému jsou příčky navrženy jako sádkartonové akustické stěny. V podzemním podlaží a na vertikálních komunikacích jsou zazděné z důvodu možného mechanického poškození.

Upevnění dvojité fasády je provedeno jako kotvení k železobetonovým obvodovým stěnám.

Konstrukce hracího sálu navazuje na nosný systém celé budovy. Skládá se z svislými nosnými ocelovými sloupy 500x500 mm dimenzovanými jako I/20 výšky. Svislé nosné prvky tvoří celostěnovými svařovanými nosníky 400 mm (I/25), na nichž jsou uloženy styčnickové nosníky tloušťky 600 mm dimenzované jako I/18 rozpětí hlediště. Vzduchotechnické kanály jsou vedeny skrz prolamované nosníky.

Do nosné konstrukce stropu jsou ukotveny technické lávky a akustický podhled. Technické vybavení je upevněno na bodech a táhlech, které jsou umístěny nad hrací plochou a připevněny rovněž k nosníkům.

Povrchová úprava podlahy v sále je navržena jako odpružená dřevěná krytina opatřená černým nátěrem. Svislé stěny tvoří zděné příčky tloušťky 100 mm s akustickým obkladem tloušťky 400 mm.

Divadelní atmosféru podtrhuje tvarované obložení výtahové šachty, připomínající čalouněné objekty opulentních sálů. Obklad tvoří forma o rozměrech 1x1 m a tloušťce 3 mm z recyklovaného polyesteru. Jednotlivé díly jsou upevněny na ocelových kolejničích.

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Požární bezpečnost budovy zajišťují dvě chráněné únikové cesty, v podobě svislé komunikace, které vedou do volného prostoru. Vnitřní stěny tvořící požární únikové cesty jsou z hlediska nehořlavosti zděné nenosné konstrukce.

Technické místnosti, jako je kotelna s tepelnými čerpadly a místnost pro vodní hospodářství budovy, se nacházejí v 1PP. Má zásobní nádrže pro sběr dešťové vody a čističku, aby ji bylo možné v budově znovu cirkulovat

Stupačky jsou vedeny v instalačních šachtách, které prochází napříč celou budovou, ústí do hygienických jader.

Vzduchotechnika je vedena přes prolamované části nosníku, anebo mezi žebry železobetonové desky. Vzduchotechnické jednotky sa nachází v 6NP, s vývody do exteriéru a přístupem z hlavního schodiště.

Objekt bude napojen na stávající inženýrské sítě.

UDRŽITELNOST STAVBY

Vnější obklad z vláknocementové desky Cembrit funguje na principu provětrávané fasády. V chladných ročních obdobích účinně snižují míru kondenzace vodních par v oblasti nosné stěny a tepelné izolace a zabraňují tak vlhnutí konstrukce. Výrazně podporuje myšlenku energetické fasády.

Dvojitá transparentní fasáda svými energetickými zisky z alternativního zdroje - slunečního záření, přispívá k energetické úspore budovy v zimnom období. Stejnou transformací

slunečního záření na teplé záření v meziprostoru fasády výrazně snižuje tepelnou zátěž budovy v letním období. Umožňuje princip přirozeného větrání zajišťující kvalitní psychofyziologickou pohodu v interiéru.³ V dutině jsou průchody z porořostu pro usnadnění čištění fasády.

Plochá střecha je pokryta rozsáhlou vegetací a plocha slouží k získávání energie prostřednictvím fotovoltaických panelů. Zároveň podporuje funkci energetické fasády a přispívá ke snížení přehřívání budovy.

Dešťová voda, která sa nevsákne do zelené střechy, bude prostřednictvím žlabů odvedena do akumulací nádob v suterénu a pomocí čističky využívána v rámci objektu jako "šedá voda".

Skladové prostory jsou velkoryse dimenzovány se záměrem minimalizování využití externích skladů, s vizí snížení nákladů i uhlíkové stopy dopravy.

ZHODNOCENÍ DOSAŽENÝCH CÍLŮ

Návrh se týkal nejen ideálního řešení nové divadelní budovy pro město Opavu, ale také ideálního divadla dneška. Vzhledem k minimu informací o současném stavu divadelní architektury bylo nutné provést vlastní analýzy. Byla podniknuta řada exkurzí a osobních návštěv aktérů divadla, díky nimž jsem pochopila divadelní budovu z druhé perspektivy - provozní. Divadlo je mnohem složitější organismus, než jak se prezentuje divákům. Z tohoto důvodu by neměly dominovat pouze prostory jeviště, svou váhu a mají i i zákulisní prostory. Důležité je věnovat dostatečnou pozornost efektivnímu návrhu prostorů zázemí jakož i kritické vyhodnocení úlohy divadelních technologií současné scénické tvorby. Při navrhování divadla je zásadní člověk z divadelní sféry. Odpověď na otázku ideální podoby divadelního prostoru jsem, troufám si říci, našla. Nejedná se o univerzální formu. Ideální divadlo vznikne, když spolu budou intenzivně komunikovat architektonický a divadelní svět, ne pouze v připomínkách zadavatele, kterým bývá často zřizovatel bez ambicí architektonických či divadelních. Ideální je maximálně využít perspektivy obou světů a najít optimální průsečík.

1 LORENZ, Karel. Navrhování nosných konstrukcí. Praha: ČKAIT, 2015. ISBN 978-80-87438-65-7.

2 PETŘÍČKOVÁ, Monika. Konstrukce a architektura. Druhé, aktualizované a doplněné vydání. Brno: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM, 2023. ISBN 978-80-214-6066-9.

3 BIELEK, Milan; BIELEK, Boris a PALKO, Milan. Dvojitě transparentné fasády budov: 1. díl. [Bratislava]: Coreal, 2002. ISBN 80-968846-0-3.

**za
zrcadlem**

Foto: Sára Solmošiová

Budova divadla není v současné době stabilní strukturou, mění se na základě aktuálních požadavků. Od počátku jsem pracovala s myšlenkou nového prostoru pro dnešní divadelní scénu, nejen pro specifika divadla loutkového. Záměrem návrhu je vytvořit prostor pro divadelníky dle jejich potřeb a neopomenout estetiku výtvarných, architektonických požadavků nad rámec lapidárního stavebnictví. Vertikalita umožňuje efektivní pracovní tok. Hmota divadelní budovy vycházela z návrhu hracího prostoru.

Klíčová slova: divadlo, historické centrum, experiment, vertikální, vlna, zrcadlo

Poděkování⁷

Děkuji vedoucím bakalářské práce Ing. arch. Nicol Gale a Mga. Svatopluku Sládečkovi za drahocenný čas strávený konzultacemi a pochopení barevných myšlenkových pochodů. Děkuji mnohokrát prof. Josef Chybík CSc. za cenné stavebně-technické rady. Z hloubi duše i těla děkuji všem, kteří se starali o mou psychickou pohodu a obživu v krutých dobách.

~S

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Budova loutkového divadla v centru Opavy“ vypracovala samostatně.
V Brně dne 6.5.2024

Čestné prohlášení⁶

koncept koncept koncept

Při koncepci divadelní budovy je třeba myslet na budoucnost scénických umění a zohlednit ji při tvorbě konceptu.¹

Vytvořit návrh bylo možné až po vyjasnění otázky **“Co je dnes divadlo?”**. Na základě nedostatku aktuálních informací o současném stavu divadelní architektury v naší geografické oblasti jsem zvolila několik forem sběru informací. Mými primárními zdroji byli jednotliví divadelníci a návštěvy samotných divadelních objektů. Navštívila jsem různá divadelní místa, abych si promluvila s jejich zaměstnanci o stavu divadel v současnosti. Dále jsem vytvořila dotazník, který mi pomohl podívat se na problematiku z druhé strany jako uživatel. Postupně se mi vytvořil obraz současného stavu, který potvrdil můj původní předpoklad, že při navrhování divadelních budov dochází paradoxně k minimální spolupráci s jejich aktivními uživateli - divadelníky. Z toho vyplynul záměr mé práce.

Východzí pracou byla sbírka rozhovorů provedených v předdiplomních pracích *Architektura a Divadla, na FA VUT v roce 2019*. V níž odpovídali významní architekti divadelní architektury a aktéři divadelního umění na otázky týkající se vlivu vzhledu budovy divadla na jejich práci. Práce byla prevažně zaměřená na divadelní architekturu.²

Hlavním účelem dotazníku bylo vytvořit si obraz o provozu divadla, a okrajově i pohled na samotnou budovu divadla, a to z primárního zdroje - od divadelníků.

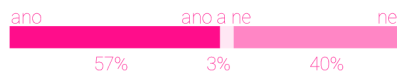
Dotazník se skládá z patnácti otázek, a jedné bonusové otevřené otázky na konci, koncipovaný jako anonymní online formulář.

Otázky se týkaly provozu, divadelní praxe a konkrétně loutkářského průmyslu. Možnosti odpovědí se lišily svým charakterem (otevřené nebo s výběrem z více možností) v závislosti na záměru sdělit informace.

Dotazník byl zaslán 56 loutkohereckým souborům z celé České a Slovenské republiky. Jedenácti slovenským loutkářským hereckým souborům, rovněž při Katedře loutkářství VŠMU, a čtyřiceti čtyřem českým loutkářským hereckým souborům, rovněž při Katedře loutkářství VŠMU. Vrátilo se 59 odpovědí, z toho 16 ze Slovenska a 43 z České republiky.

Je pro divadelní budovu důležité, aby byla výrazná?

Divadelním akrotům nepřijde důležité, aby budova byla výrazným objektem, ale vnímají pozitivně, pakliže disponuje umělecký prvkem, anebo jiným přesahem.

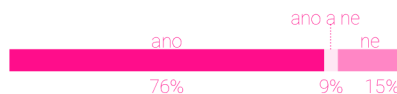

Jak důležitý je pro vás veřejný prostor kolem budovy divadla?

Při navrhování divadelní budovy, která spadá do kategorie kulturních veřejných budov, by neměl být opomenut veřejný prostor, který je bezprostřední součástí budovy a dotváří její charakter.

Je pro Vás, jako pro návštěvníka, důležitá velikost a vzhled foyer?

Je pro Vás, jako pro divadelního aktéra, důležitá velikost a vzhled foyer?

Prostor foyer má pro návštěvníky reprezentativní roli, ale divadelníci nezanedbávají jeho důležité postavení v budově divadla. Z odpovědí vyplývá ideální situace, kdy je reprezentativní vzhled foyer doplněn o uchopitelnou velikost.

Co Vám v divadelním prostoru nejvíce vyhovuje?

~variabilita divadelního sálu (nastavitelná výška, flexibilní jeviště)
 ~kvalitní technické vybavení sálu (akustika, světlo a zvuk)
 ~prostornost
 ~atmosféra

(seřazeno podle výše preference)

Měli jste někdy pocit, že orientace v divadle je náročná?

(Pokud ste měli někdy pocit, že orientace v divadle je náročná, stručně popište zkušenost.)

Pohyb v prostorách v zákulisí je často podobný bludišti. Divadelníci mají převážně zkušenosti se ztracením se, která poklesla v délkou pobytu v oněch prostorách.

~žádné označení dveří, špatné osvětlení
 ~konglomerace dlouhých (úzkých) chodeb s několika možnostmi odbočení
 ~pravidelný opakující se půdorys a jednotnost prostor působí jako labyrint
 ~zatáčky a odbočky
 ~diváci neustále hledají toalety

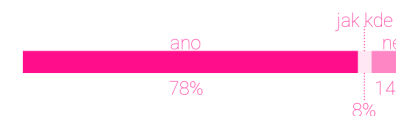
Potřebují divadelníci mít v budově divadla podnik jako útočiště po práci?

V budově divadla je gastronomický podnik vnímán návštěvníky i diváky velmi pozitivně.

Mohla by přístupná zelená střecha pozitivně přispět ke zlepšení pracovní angažovanosti vzhledem k nutnosti být během pracovní doby převážně uvnitř?

Obytná střecha se zelení by mohla nabídnout příjemný prostor k odpočinku během pracovního dne uzavřeného v divadelním sále, mohla by sloužit i jako venkovní zkušebna. Mnozí návštěvníci divadla ji vnímají jako kuřárnu.

Který hrací prostor Vám vyhovuje nejvíce?

Pro maximální možnou škálu scénických umění je ideálním místem black box divadlo, které umožňuje širokou variabilitu. Navzdory technologickému pokroku přezívá nostalgický divadelní duch a oblíba "klasického" kukátko.

~black box	63%
~kukátko	25%
~aréna	6%
~nevím	6%

Co je u zkušebny nejdůležitější?

Velikost a vybavení zkušebny závisí na preferencích divadla (počet souborů, typ repertoáru, obsazenost hlavního sálu...). Některá divadla s nižší obsazeností si mohou dovolit zkoušet přímo na hlavním jevišti, což je ideální varianta. Může také sloužit jako komorní scéna.

Jaká je přijatelná vzdálenost šatny k hlavnímu jevišti?

Zázemí pro herce by mělo být umístěno v rozumné vzdálenosti od jeviště. Během dlouhých představení se často vrací do šaten, aby si odpočinuli nebo si procvičili repliky.

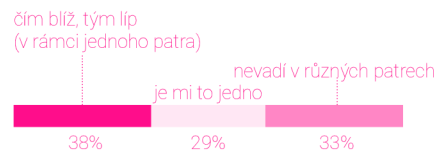
Co je pro divadlo zaměřené na děti klíčové z provozního hlediska?

Loutková představení navštěvují všechny věkové kategorie, proto je třeba přizpůsobit dramaturgii repertoáru. Děti nevydrží sedět po celou dobu představení, proto je důležitý dětský koutek, který je akusticky oddělen od hracího sálu. Atmosféra prostoru vytvářejícího "jiný svět" je pozitivně vnímána dětmi i dospělými.

S jakým typem loutek se dnes nejčastěji hraje?

Loutkové divadlo dnes nepoužívá jen výše zmíněné "klasické" loutky. Technologie se různě kombinují, ale zejména se používá materiál, objekt, předmět, světlo, zvuk, tělo herce, pohyb, ...a to vše jako znak a metafora. Jedná se o vizuální divadlo, které je v současné době v obrovském rozvoji. Loutkové prvky pronikají do činohry, tanečního a pohybového divadla atd.

~blízkost fundusu/skladu kulís
~základní možnosti osvětlení
~technický výtah
~umístění v blízkosti hlavního jeviště
~ostatní: dostatečný počet zásuvek, nedostatečný systém toalet v blízkosti, zrcadla, akustika, přirozený vzduch a světlo
(seřazeno podle výše preference)

~dětská mírka.
~odolný materiál
~úklidová služba
~dětský koutek.
~další: akustika prostorů, trpělivý a laskavý obslužný personál, vzhled interiéru, časy představení, viditelnost z hledišť (polštáře na sedadlo), bezpečnost, interaktivní představení, délka představení, senzorická místnost, zázemí pro rodiče, gastro podnik
(seřazeno podle výše preference)

~marioneta
~maňásek
~javajka
~manekýn
~loutka na dlani
~stínová loutka
~další: objekty a materiály, kombinace, mimická - alá mupet
(seřazeno podle výše preference)

Co je pro Vás vrcholem architektonické dysfunkce v divadelní budově?

Komunikace mezi architektem a divadelním hercem při navrhování divadelní budovy je většinou velmi malá, pokud vůbec nějaká. V důsledku této nedostatečné informovanosti má divadelní prostor značné množství nedostatků, které zásadně ovlivňují práci divadelníků. (to potvrzují i výstupy z předdiplomové práce Architektura a divadlo)².

BONUS: vzácnost divadelního prostoru (pozitivum, o kterém by jsem měla vědět při navrhování)

~ nefunkčnost prostoru (nemožnost variability, nízký strop, nedostatečná akustika)
~ nefunkční prostor pro techniky
~ stíněné prostory
~ nedodržení základní psychohygieny v zázemí pro diváky (přirozené světlo a možnost větrání)
~ komplikovaný přístup mezi hledišťem a zákulisím

(seřazeno podle výše preference)

~Pokud má prostor sám o sobě atmosféru, což je v nově budovaném divadle velmi obtížné.

~Mělo by být zájmena prostorem pro setkávání, kde bude dost místa pro posezení a debaty po představení.

~Velmi důležitou součástí bývá místo, kde společně můžeme trávit čas po představení. Nějaká společná zašívárna, kde si můžeme uvařit kávu nebo si nalít společně skleničku.

~Soustředte se hlavně na praktičnost. Aby tam šlo svítit, zvučit, stavět, navázat scénu dovnitř.

~Socha loutky u vstupu

~Ať to není neosobní chladný prostor. Velké prostory na to často trpí pod tlakem rábdy moderního projevu.

~Nějaké to temné zákoutí to určitě chce!!!

~Originální řešení, reklamní poutač
~Umět zachytit ducha současnosti.
~Historická budova!

Je pro divadelní budovu důležité, aby byla výrazná?

~„Není to důležité, ale je to možné! A to je důležitá výsada. Je to prostor pro umění a architekt má také možnost ukázat svou uměleckou vizí bez obav, že nebude pochopen.“
~„Co znamená expresivní? Je v pořádku, když je divadelní budova "divadelní".“
~„Výrazná budova je nesmysl, budova musí být dominantní už z podstaty své kulturní funkce, neznámá to exhibici stavební technologie nebo designu!“

Je pro Vás, jako pro návštěvníka, důležitá velikost a vzhled foyer?

~„Nic mimořádného, ale musí to být hezké a... praktické.“

Je pro Vás, jako pro divadelního aktéra, důležitá velikost a vzhled foyer?

~„Ano, neznámá to ale, že potřebuji zlatou kapličku, spíše jen prostředí s atmosférou, kam s nadšením budu zvát (klidně i mimo pozvání na představení...bar, místo k sezení, kuřárna...))“

Co Vám v divadelním prostoru nejvíce vyhovuje?

~„Nesmyslná otázka
~„Možnost efektivně dostat velké věci do skladu a na jeviště nejkratší cestou za použití nejméně lidské síly.“
~„Dobrá energie, aby prostor měl pozitivní vliv na mou osobu“
~„Divadla jsou místa s velmi specifickou "příchutí", která vychází z prostoru.“

Když tam není, lidé tam prostě netráví čas. Samotný prostor musí diváka připravit na to, že uvidí představení, že navštíví alternativní svět. Hypnotizuje, to je asi to správné slovo, které hledám. Pokud to nedělá, lidé si k divadlu nevytvoří vztah. Pokud to dělá, lidé v divadle nebo v jeho okolí chtějí trávit čas mimo představení. V divadelním podniku, na schodech před vchodem do divadla, kdekoli mohou. A právě tam se vytváří komunita diváků.“

Měli jste někdy pocit, že orientace v divadle je náročná? (Pokud ste měli někdy pocit, že orientace v divadle je náročná, stručně popište zkušenost.)

~„Ze začátku jsem se ztrácela v chodbách a patrech v šatnách a různých chodbách, protože do jedné místnosti vedlo několik vchodů. Ale pak si člověk zvykne. Když má divadlo spoustu schodišť a mezipater, která jsou všechna stejná, je to oříšek jak pro diváky, tak pro personál.“

Potřebují divadelníci mít v budově divadla podnik jako útočiště po práci?

~„Divadelní klub nebo něco v tom duchu je velmi zásadní věc, kterou ale nemá každé divadlo. Pokud to lze, určitě bych to doporučil. Zaměstnancům divadla ušetří hodně času i peněz, pokud budou moct jít do divadelního podniku. Navíc společný prostor pro setkávání se pomáhá vytvářet a utužovat vztahy, takže to má řadu pozitivních vedlejších dopadů. Pokud je podnik přístupný tak, že zaměstnanec nemusí opustit budovu, považuji to za velkou výhodu.“

Mohla by přístupná zelená střecha pozitivně přispět ke zlepšení pracovní angažovanosti vzhledem k nutnosti být během pracovní doby převážně uvnitř?

~„Pokud je to myšleno jako chill zóna, tak ano, toto může být příjemný benefit. Více ale určitě každý ocení to, že zelená střecha snižuje teplotu v letních měsících a právě divadelní budovy, díky své velké rozloze, bývají velmi vypečené.“
~„Do divadla se chodí pracovat, ne na rekreaci, nejsou to lázně!“
~„Určite by tam chodili fajčit.“

Co je pro divadlo zaměřené na děti klíčové z provozního hlediska?

~„Divadlo není herna, není potřeba dětský koutek, ani odolný materiál nebo gastro provoz, vybavení přizpůsobené dětskému měřítku je přijatelné jen částečně, protože do divadla chodí za dětmi i dospělí.“
~„V tomto ohledu je nejdůležitější prostor foyer a hlediště, protože jinak se dětský divák za normálních okolností nedostane.“
~„Děti dělají hluk, doporučuji dbát na akustické prvky materiálů.“
~„Kvalitní a komplexní estetika - dětské neznámá agresivně barevně, chyba je zdůraznit jednotlivost na úkor celku.“

Který hrací prostor Vám vyhovuje nejvíce?

~„Přímý čistý prostor, ve kterém můžete vytvořit kukátko, amfiteátr, arénu, molo...“

S jakým typem loutek se dnes nejčastěji hraje?

~„Loutkové divadlo neznámá nutně dětské divadlo!!!!“
~„Klasické typy loutek se již příliš nepoužívají. Spíše se jedná o takové hybridy všech dohromady.“
~„Bohužel neexistuje velká kodifikace, současné loutkové divadlo je primárně o experimentaci, která sama popírá možnost vymezit jednu "hlavní" loutku.“
~„Jedná sa spíš objektové divadlo, prepája sa aj s pohybovým divadlom a inými experimentálnymi zložkami, projekciami (live puppet theatre a pod.)“

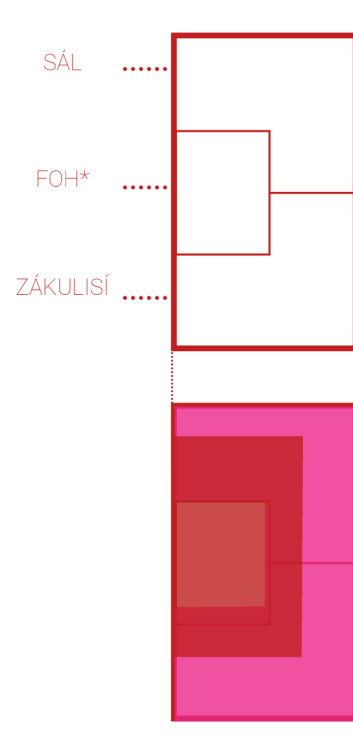
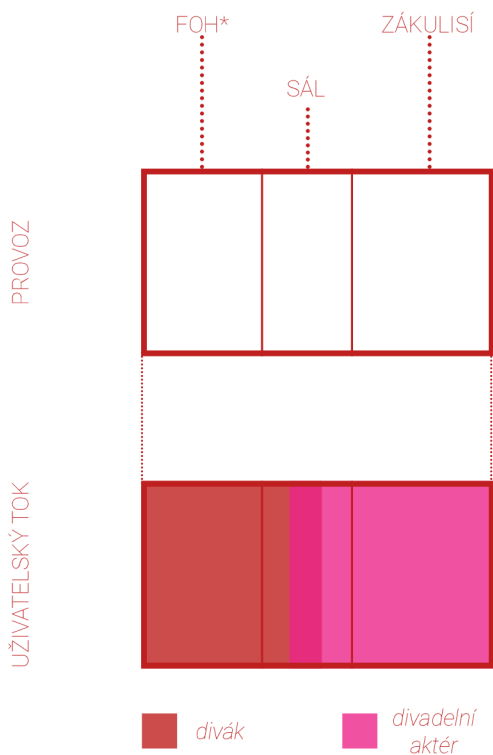
Co je pro Vás vrcholem architektonické dysfunkce v divadelní budově?

~„Fixní sedačky ze kterých není vidět.“
~„Architektura zaměřená na design - loutkové divadlo není barevný cirkus ani šantán.“
~„Když vzhled převažuje na praktičností přetechnizované zázemí elektronikou.“
~„Nelogické chodby a architektonické uspořádání prostoru, které pohyb v zákulisí spíše omezuje, než aby ho usnadňovali.“

Foto: Sára Solmošiová

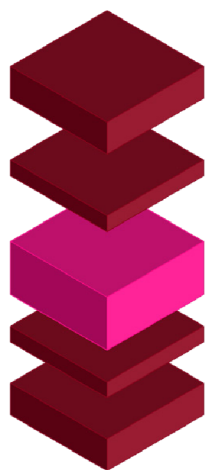
Požadavky, které vyplynuly z analýz, byly jasné. Prostor by měl být co nejvíce variabilní, aby se mohl přizpůsobit dnešním požadavkům a aby byl schopen co nejúčinněji reagovat na nové technologie. Divadelní světy se prolínají a repertoár vychází jak z domácího divadelního souboru, tak z práce scénografa, není fixován na daný žánr. Dnes se směřuje k experimentálnější tvorbě, kde jsou možnosti co nejvíce neomezené. Dalším důležitým aspektem bylo zázemí divadelníků, kde bývá zvykem opomíjet základní psychohygienické hledisko, kterým je dostatek denního světla a přirozeného vzduchu. V neposlední řadě je to nedostatek prostoru a úmorný pohyb v zákulisí ve stísněných podmínkách.

Návrh vychází především z potřeb těch, kteří jej denně využívají. Podněty z divadelního světa mě přivedly k úvahám o vertikálním provozu. Jednotlivé části jsou proto navrstveny na sebe. Divadelní provoz by měl splňovat efektivitu, která zjednodušuje pracovní tok díky vertikálnímu propojení prostor. Hmota divadelní budovy vycházela z návrhu hracího prostoru. Neuzavírám svět divadla v zákulisí mimo představení před diváky, ale vytvářím smysluplné průsečíky jednotlivých světů.

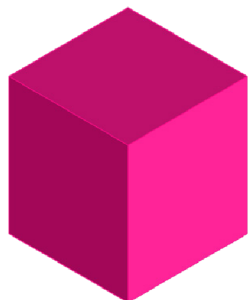
*Termín front-of-house (FOH) označuje v případě divadelních budov tu část hracího prostoru, která je přístupná veřejnosti.

1

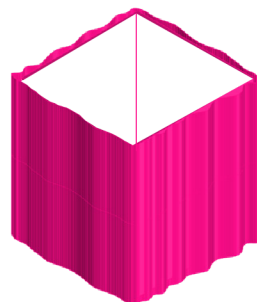
HRACÍ PROSTOR
A
PROVOZ

2

HMOTA

3

OBAL

Koncepce architektonického zpracování nové divadelní budovy je rozdělena do tří úrovní navazujících na sebe od jádra budovy.

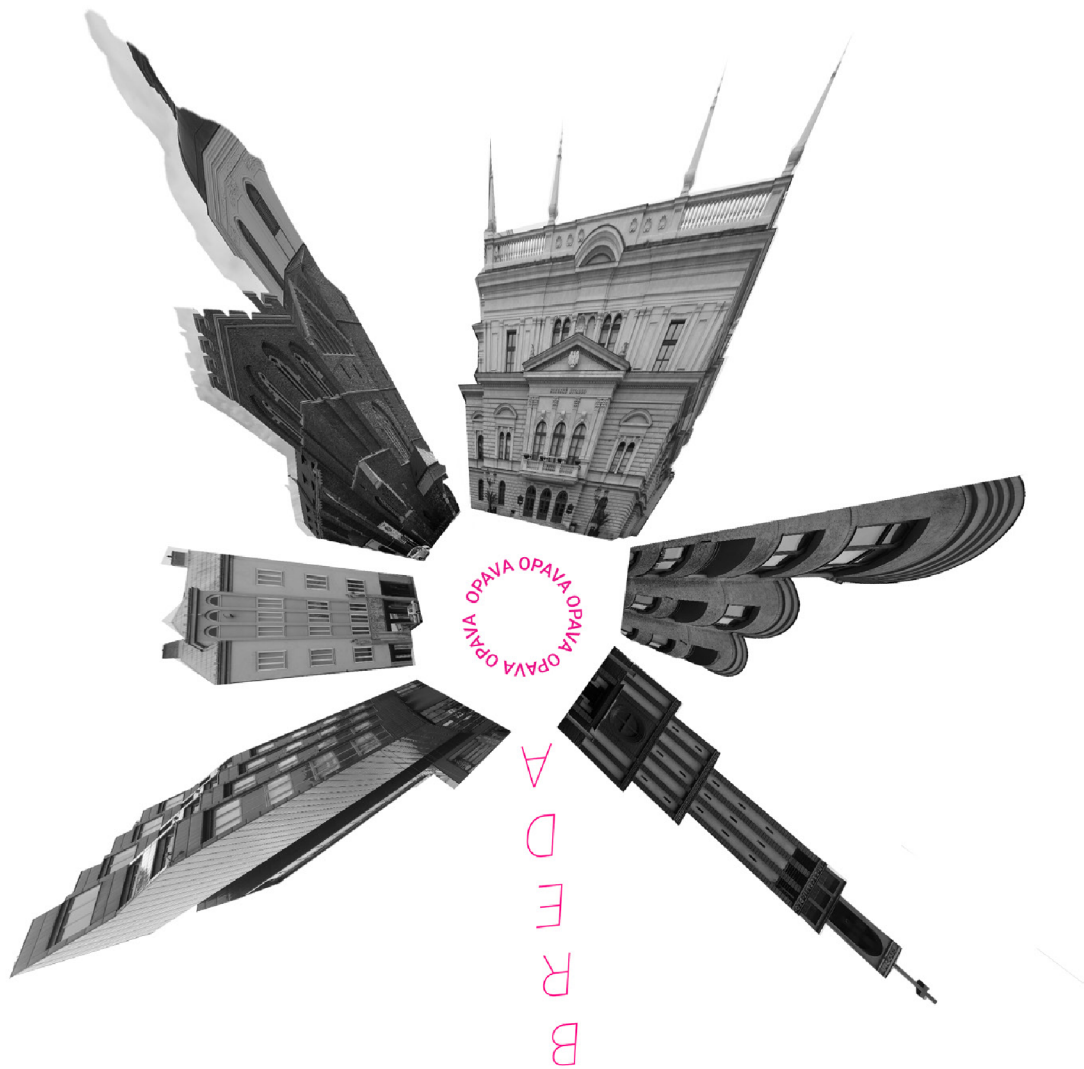
Prvním krokem je vymezení hracího prostoru, který určil rozměry divadelní budovy. Následně byl rozvržený provoz tak, aby umožňovala co nejplynulejší tok.

Hmota budovy posiluje podstatu konceptu, který vychází z návrhu hracího prostoru.

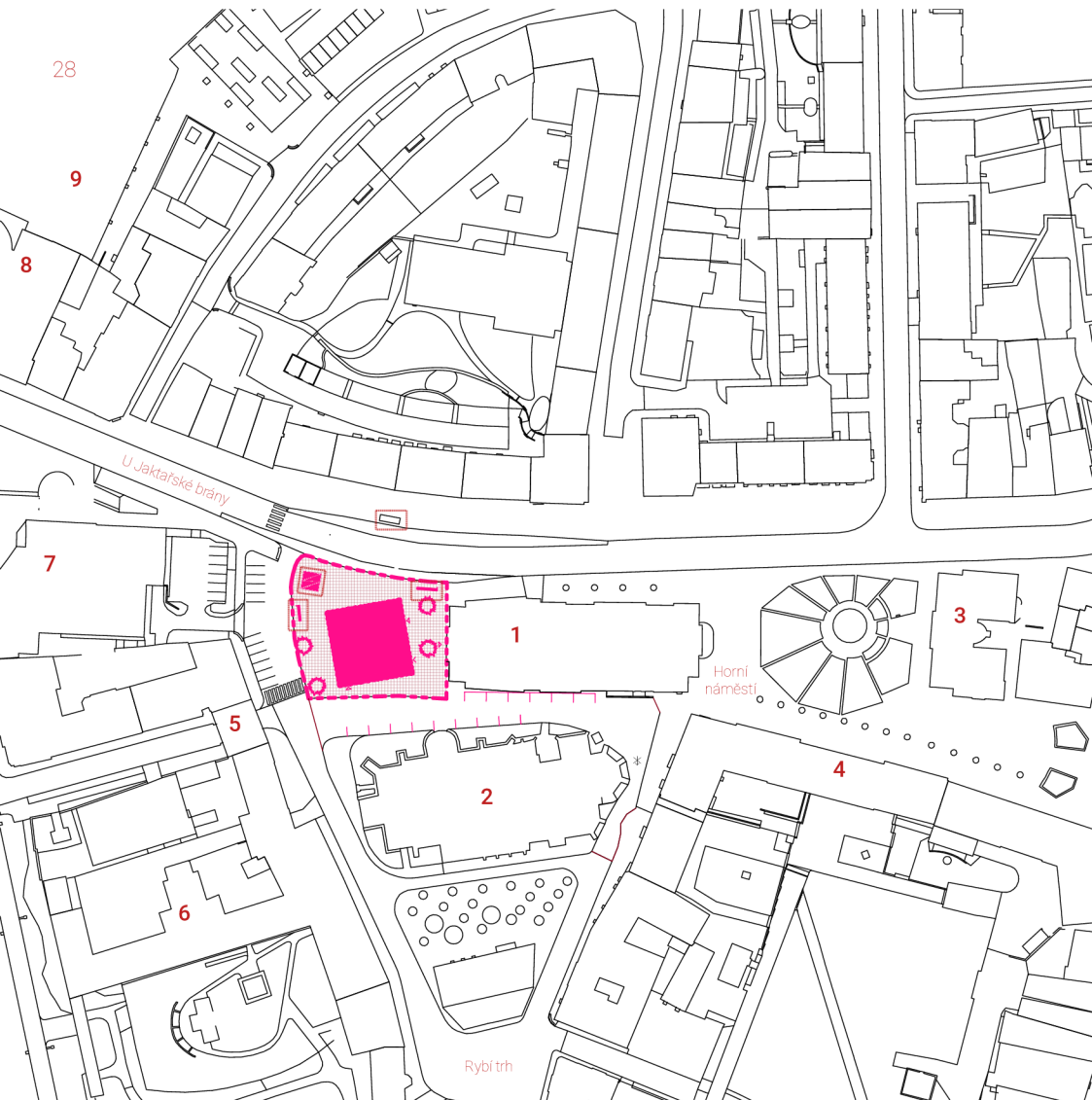
Jasně definovaný objem je změkčena předsadanou zvlněnou fasádou, která dodává vnitřním prostorům budovy intimitu před rušným životem v centru města.

návrh návrh návrh návrh

Divadelní architektura je v poslední době ohraničená matematickými a technickými kritérii, která převažují nad estetickým půvabem uměleckého prostoru, a umožňují tak existenci pouze výseku divadelního světa.³

Lokalita a město mají výrazný charakter, který vytvářejí okolní dominanty, jako je zmíněné divadlo a hotel, dále je doplňují budovy konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie i blízký obchodní dům Breda. Duch města a místa ve mně po osobní návštěvě zůstal silně rezonovat a zanechal ve mně dilema, jak se vypořádat se zadáním pro město regionálního významu nevidaným.

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

29

- 1 Slezské divadlo
- 2 Konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie
- 3 Radnice „Hláska“
- 4 Obchodní dům Slezanka
- 5 Bytový dům od Otta Reichner
- 6 Hotel Koruna
- 7 Dětský domov
- 8 Bývalý obchodní dům Breda
- 9 Obchodní centrum Breda

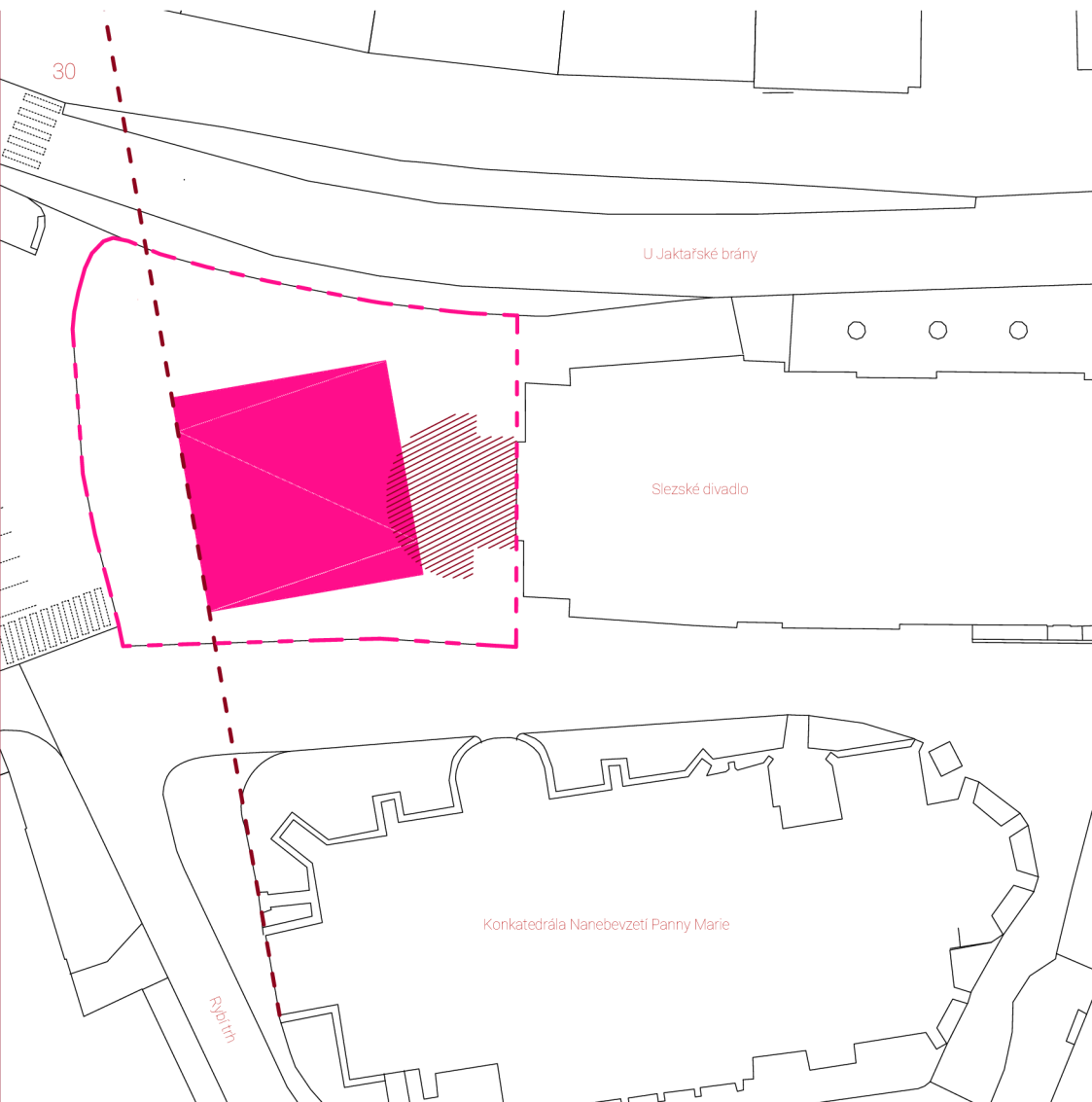
- hlavní vstup
- vedlejší vstup
- nákladní výtah

 zastávka autobusu

 zeleň

situace
M1000

VZTAHY

31

Nový soliterní objekt nenavazuje na historické divadlo dle osové symetrie záměrně tak, že západní fasáda lemují linii vstupního krčku sousední konkatedrály, přičemž nepotlačuje její význam a měřítko.

Vzhledem ke stísněnosti prostoru bylo nutné odstranit přízemní dostavbu kavárny s předprodejem vstupenek, která je tvarována do půlkruhu v sorelovském stylu. Nově vzniklý prostor bude sloužit jako zadní vstup do provozní části Slezského divadla, prodej vstupenek bude probíhat ve vstupním foyer přístupném z hlavního náměstí. Vzhled fasády bude obnoven do původní podoby z druhé poloviny 19. století.

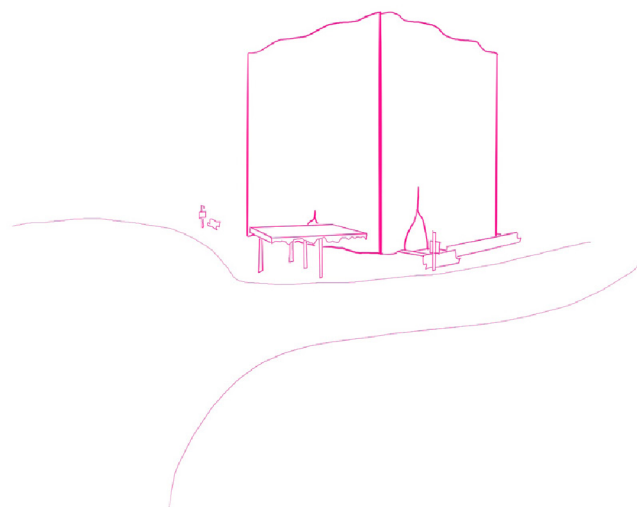

*Slezské divadlo podle návrhu Eduarda La-bitzského, bez půlkruhové přístavby. Snímek z 2. poloviny 20. století.
Foto: Jan Dluhoš*

 přístavba sorely
- kavárna a prodej vstupenek

 navržený objekt - Nová scéna

situace
M500

Pozemek se nachází na frekventovaném dopravním uzlu, který nabízí pohodlný přesun veřejnou dopravou. Umístění v historickém centru redukuje pohyb automobilové dopravy, nicméně možnosti parkování v blízkém okolí jsou nad rámec požadované kvantity.

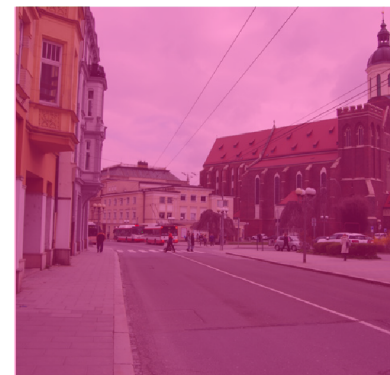
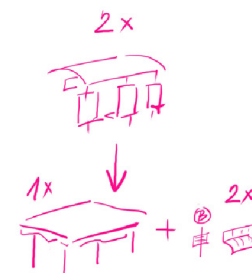
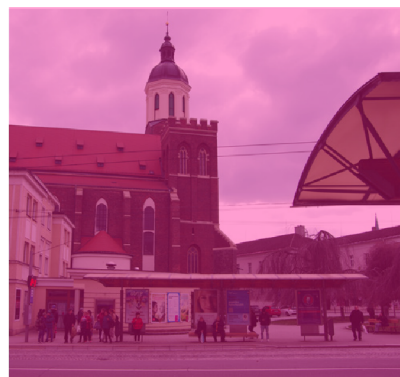
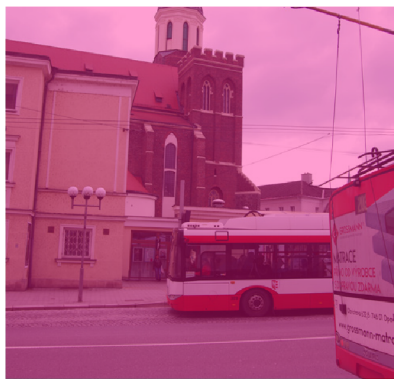
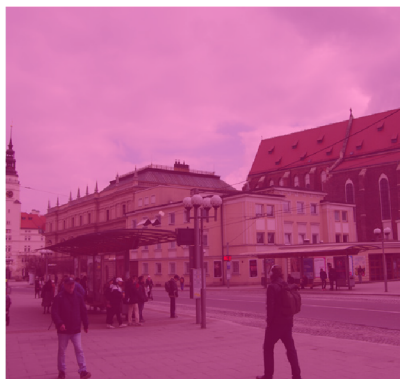
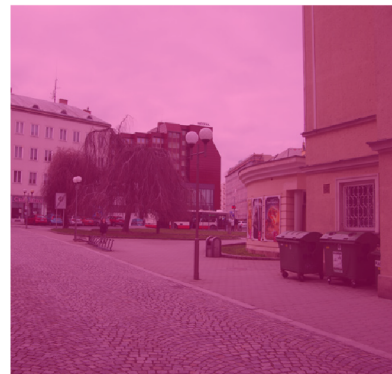
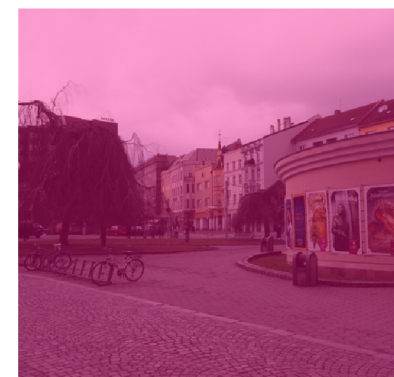

Foto: Ondřej Bradávka

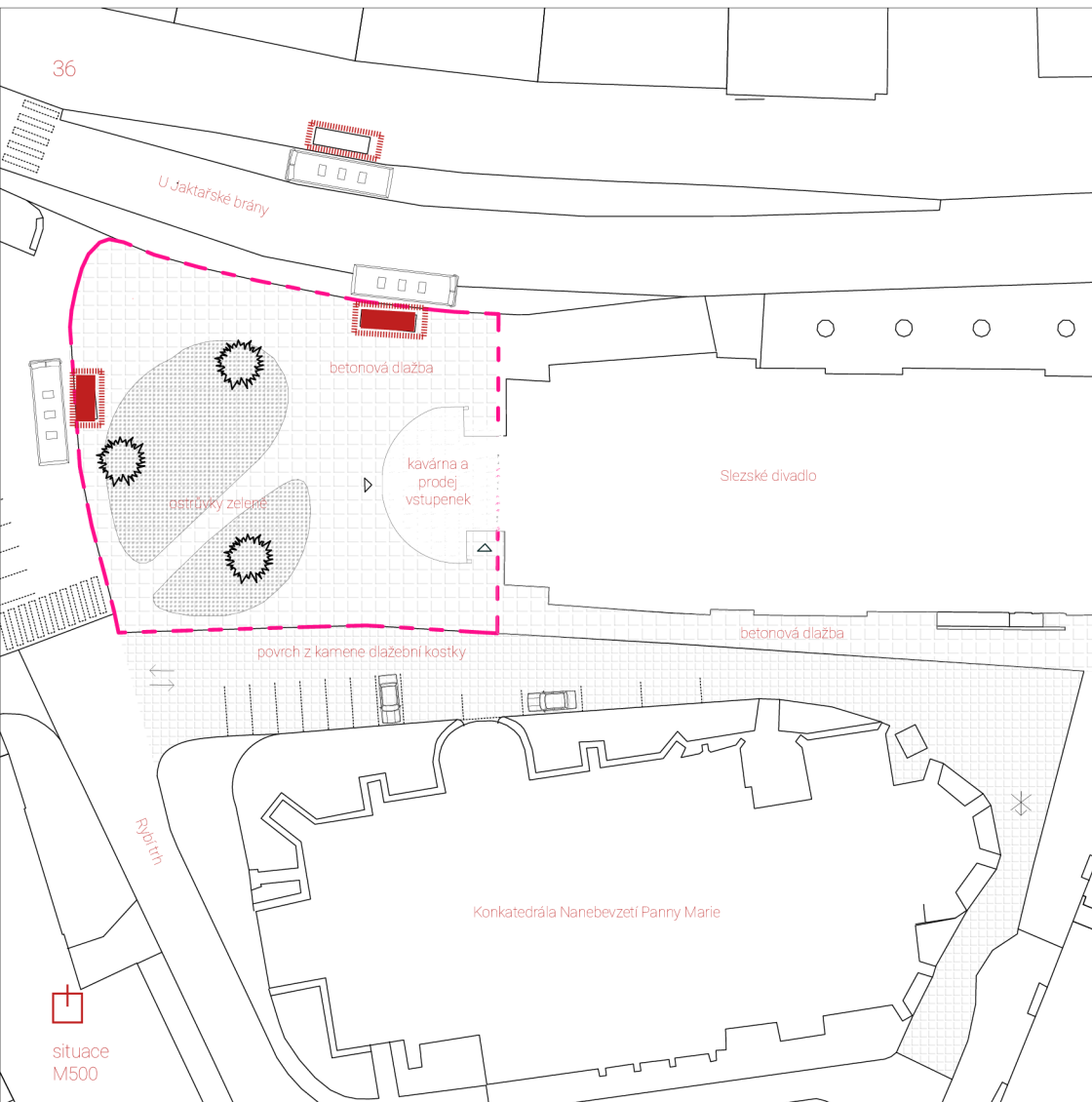

současný vzhled zastávek veřejné dopravy na řešeném místě

vzhled okolí obklopující řešené místo

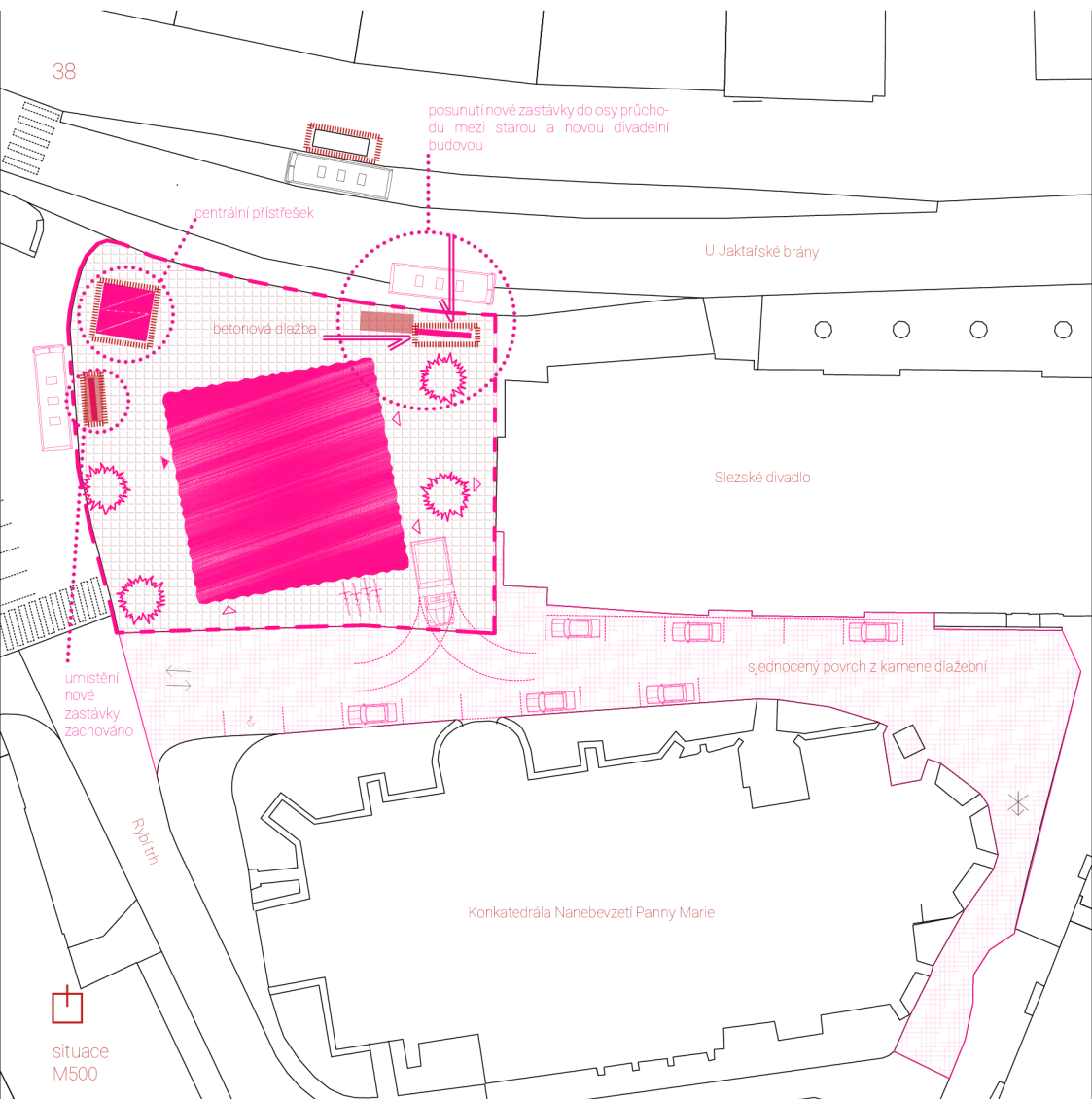
STÁVAJÍCÍ STAV

37

Ulička mezi Slezským divadlem a konkatedrálou je vymezena jako pěší zóna s povolením k zásobování a je zde 12 parkovacích míst pro stávající divadlo, 6 kolmých a 6 podélných, pro stávající divadlo. Ulička je neprůjezdná, auta se musí otáčet na na konci uličky před Slezankou. Zadní vchod pro zaměstnance Slezského divadla je umístěn v jna jižní straně hrdla kavárny, případně mohou využít vchod do kavárny. V současné době je místo pokryto městskou betonovou dlažbou a dvěma půlměsíci zeleně se stromy. Je zde také umístěn stojan na kola.

 zastávka autobusu

 zeleň

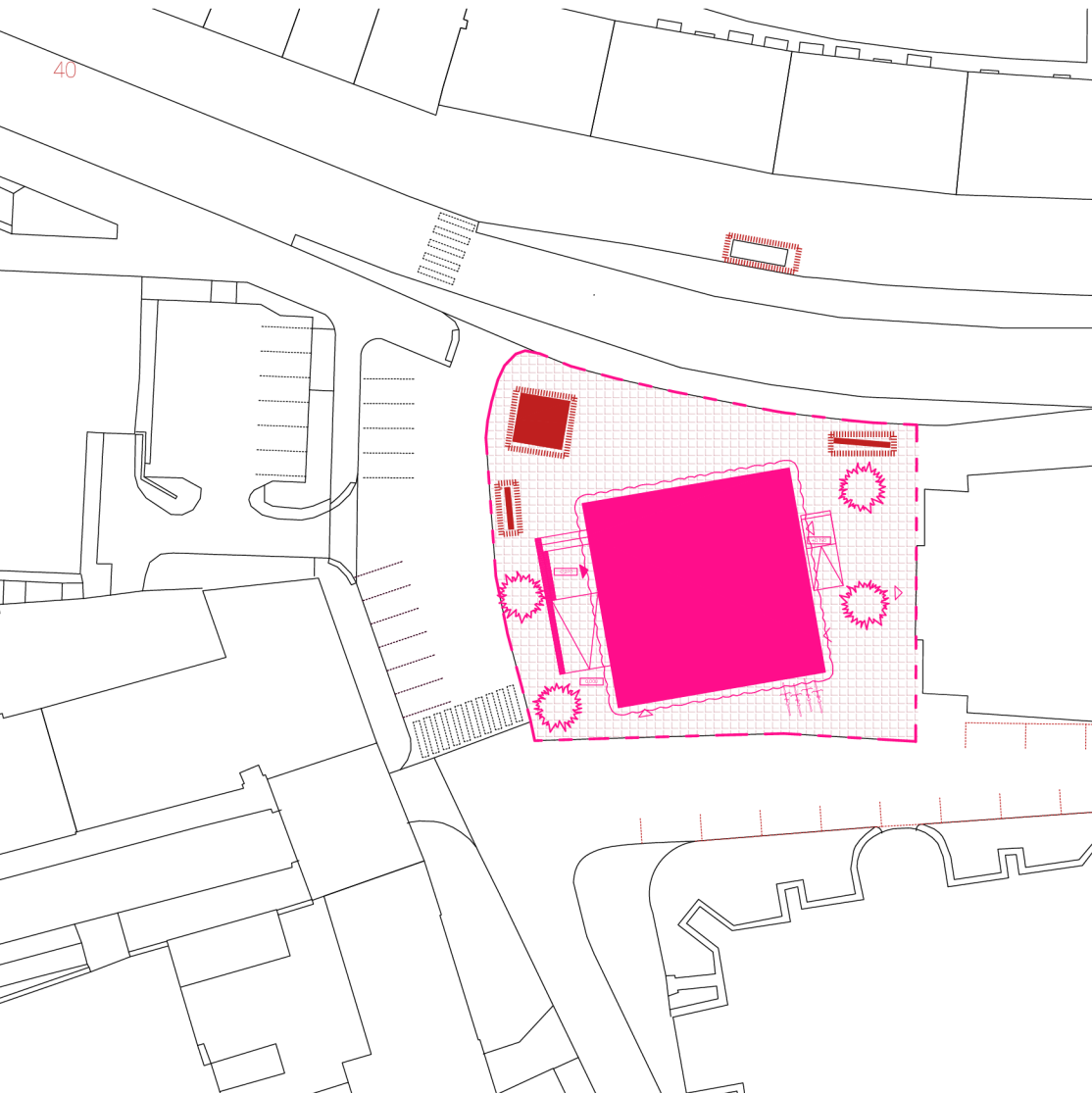

V rámci řešeného území navrhuji revitalizaci stávajících autobusových zastávek. Nástupiště na západní straně ponechávám v původní poloze, ale na jižní straně ho navrhuji posunout dále na východ. Zastávky budou navrženy s místy k sezení a informační tabulí, přístřešek bude centralizovaný a umístěný v severozápadním rohu oblasti.

Parkování v severní uličce bude upraveno tak, aby umožňovalo průjezd zásobování do nové budovy divadla. Zásobování divadla je přístupné z pravého rohu jižní fasády přímo k nákladnímu výtahu, který rozváží zboží do potřebných pater. Kolmých 5 míst je nahrazeno 8 podélnými místy lemujícími konkatedrálu a stávající divadlo. Po úpravě bude u divadla 13 parkovacích míst a 1 místo pro invalidy, celkem 14 parkovacích míst. Navrhuji změnit přerušení uličky a sjednotit povrchovou úpravu komunikací. Ulička zůstává neprůchodná kvůli opěrný oblouk katedrály.

Na jižní straně fasády budou doplněny stojany na kola, které podpoří městskou cyklistiku.

SITUACE

41

Navrhovaná oblast se nachází v historickém centru Opavy. Plocha se rozkládá na dvou pozemcích 582/1 a 582/4, o celkové výměře přibližně 925 m².

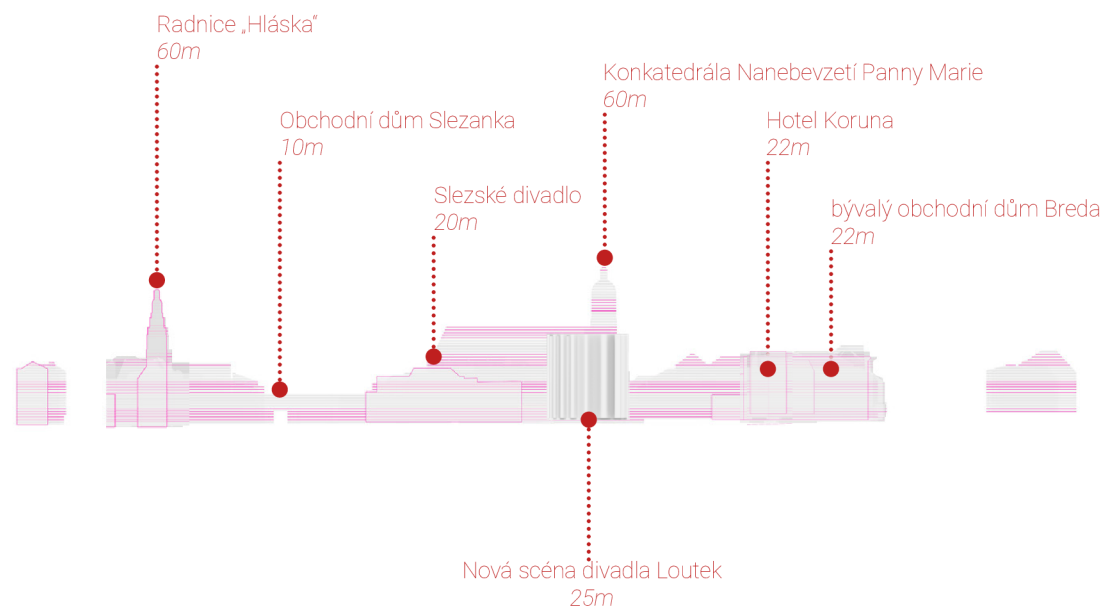
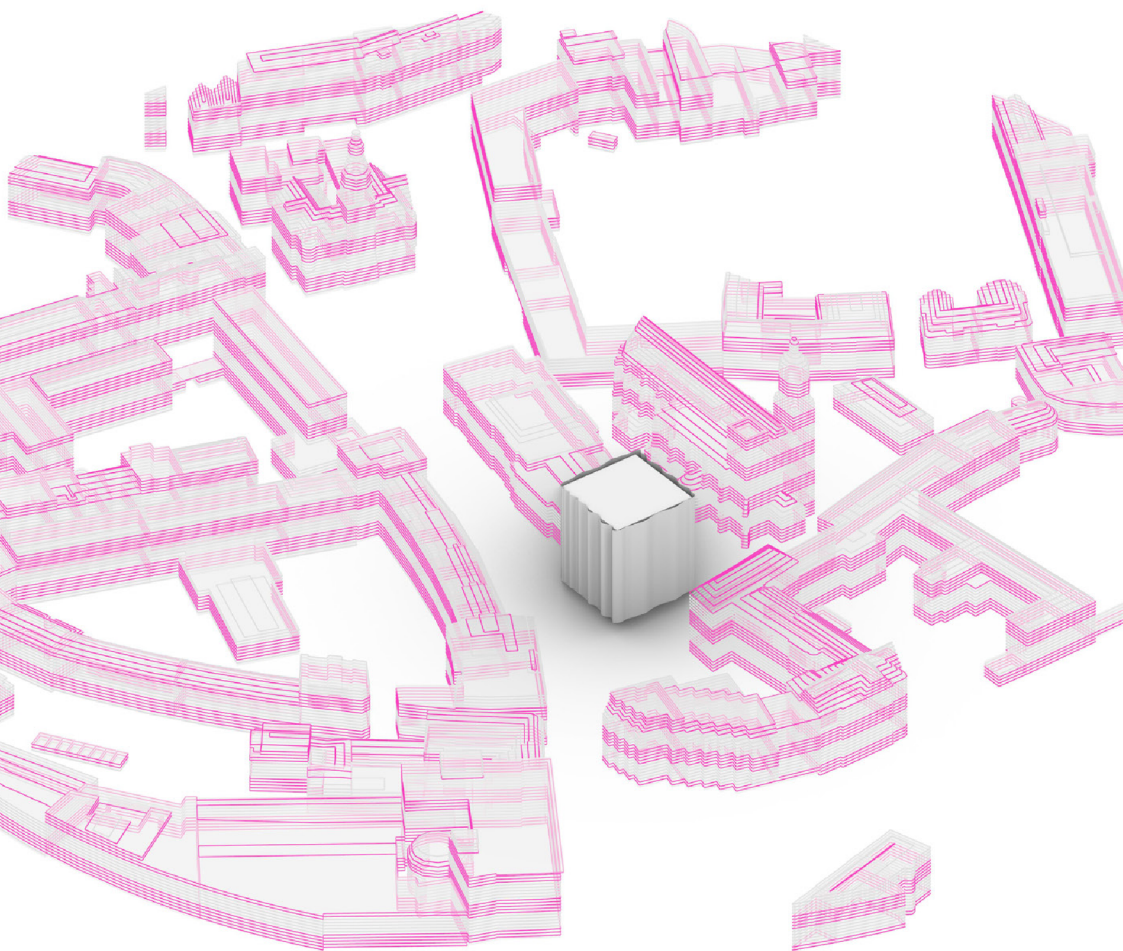
Řešení objektu jako solitéru nechává "dýchat" veřejný prostor a zachovává původní, přirozený tok pohybu života obyvatel města. Předprostor budovy divadla je její bezprostřední součástí. Je nezbytné řešit jeho charakter, který u diváka vytváří bezpodmínečný první dojem.

Otevřené prostranství kolem navrhované budovy je koncipováno jako veřejný prostor, kde se návštěvníci divadla mísí s divadelníky i širokou veřejností. Plocha v rámci navrhované zástavby zachovává stávající povrchovou úpravu betonové dlažby.

Nová budova divadla je zasazena do mírně svažitého terénu z východu k západu. Vstupy do budovy jsou řešeny jako bezbariérové s příslušnými rampami.

V důsledku umístění stavby nastane ztráta stávající zeleně. Tato újma bude kompenzována nově vysazenými stromy v počtu 4 kusy a zelenou střechou na nové budově divadla.

- hlavní vstup
- vedlejší vstup
- nákladní výtah
- betonová dlažba
- zastávka autobusu
- zeleň

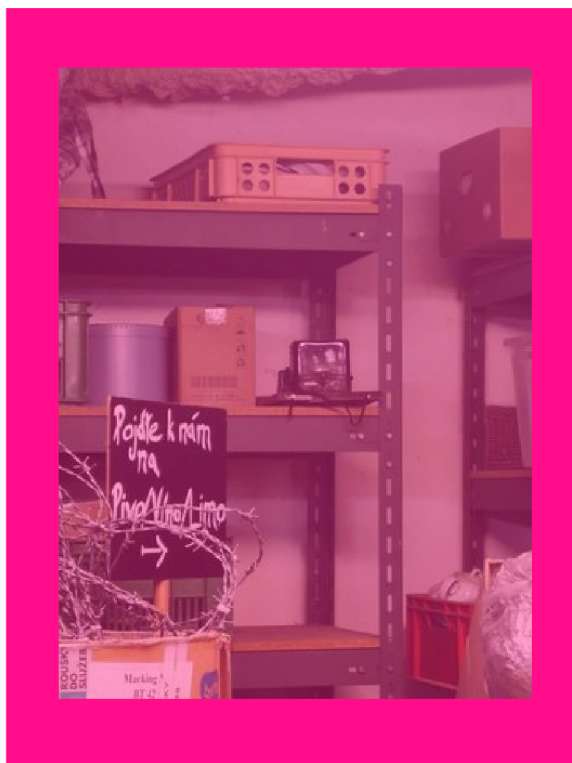

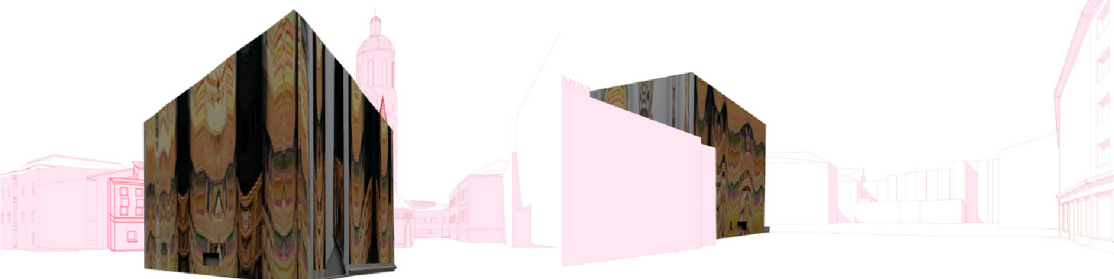
Foto: Sára Solmošiová

Divadelní jeviště a divadelní budova jsou dva odlišné světy, které žijí vlastním životem pod jednou střechou a jsou na sobě jednostranně závislé. Divadelní umění zachycuje různé skutečnosti a vytváří množství světů, které žijí paralelním životem na jevišti, nejen v představeních. V prostorech nepřístupných běžnému divákovi funguje samostatný divadelní svět nezávisle na tom, co se odehrává za fasádou budovy. Zrcadlová fasáda nepřetržitě interaguje se svým okolím, umožňuje nekonečné představení pro kolemjdoucí a zároveň nabízí intimní prostředí uvnitř budovy, čímž v podstatě vytváří efekt "hlavní scéna x zákulisí" v měřítku veřejného prostoru města. Jednotlivé vstupy, průniky skrz fasádu, vytvářejí otvory napodobující chování opony po jejím otevření.

Díky zvlněné zrcadlové fasádě komunikuje divadlo s historickým okolím, aniž by mu konkurovala, naopak odráží a vstřebává jeho dominanty. Toto gesto odpovídá na dilema začlenění do okolní struktury historického centra.

Za zářivými představeními se skrývají hodiny zkoušek scénických umělců i zkoušek divadelní technologie a techniky. Řešení hmoty za fasádou se setkává s praktickou funkčností. S ohledem na tento účel je stavba navržena spíše stroze a jednoduše. Obvodové nosné stěny jsou zakončeny šedým obkladem Cembritu, který umocňuje funkční charakter. Okenní otvory jsou rozmístěny podle požadavků na denní světlo v jednotlivých prostorech a vytvářejí nepravidelnou mozaiku.

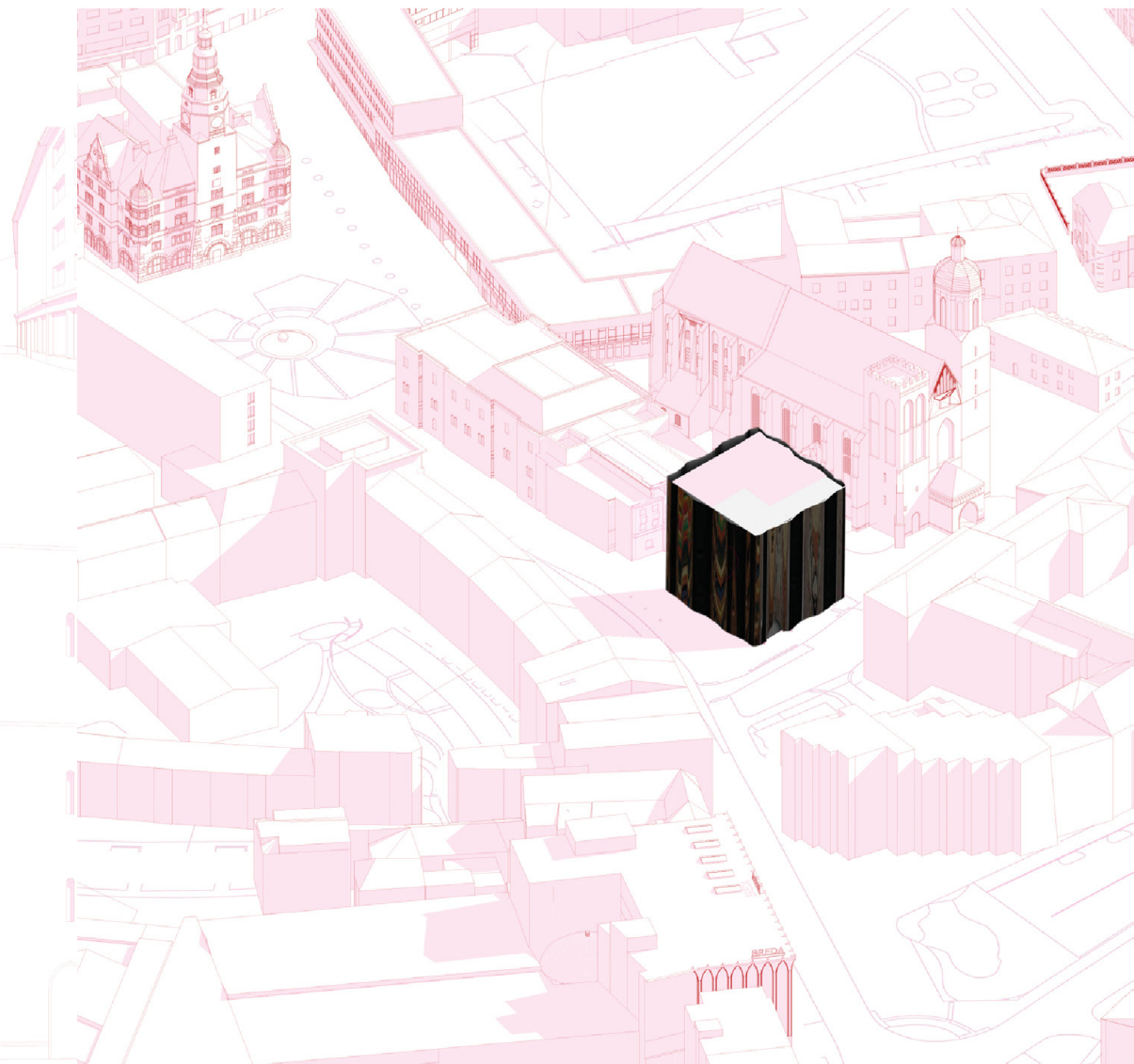
PERSPEKTIVNÍ POHLEDY

od Hotelu Koruna

z meziuličky divadel a konkatedrály

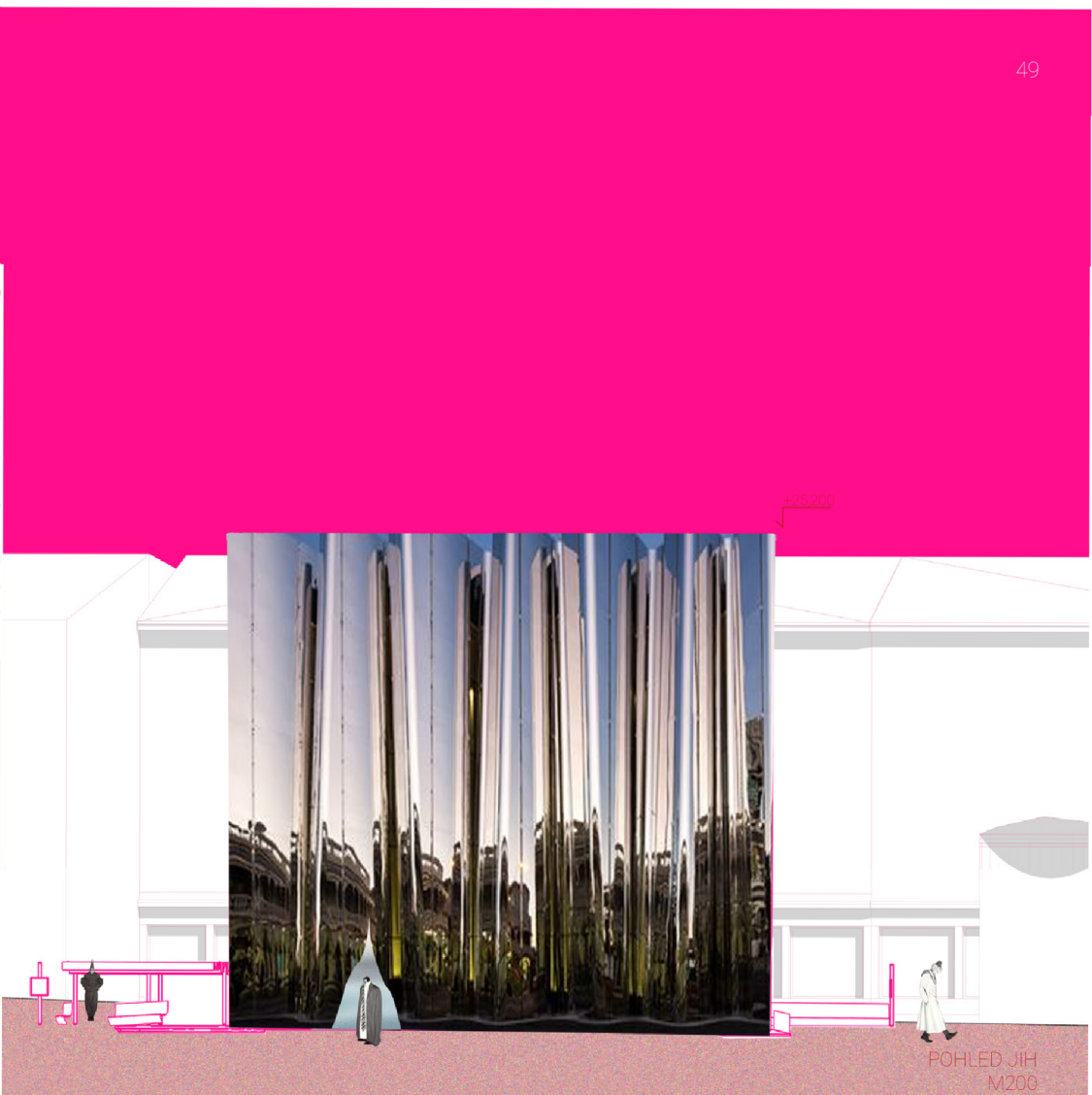

od Horního náměstí

od ulice Rybí trh

POHLED SEVER
M200

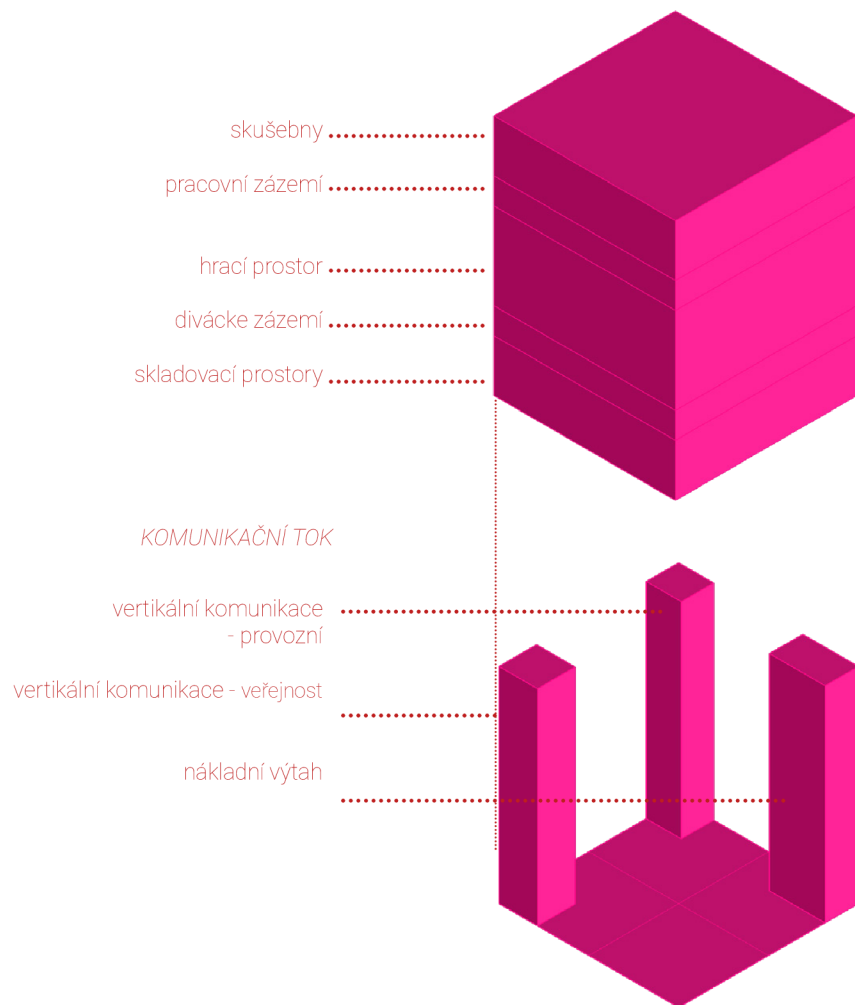

POHLED JIH
M200

POHLED VYCHOD
M200

POHLED ZÁPAD
M200

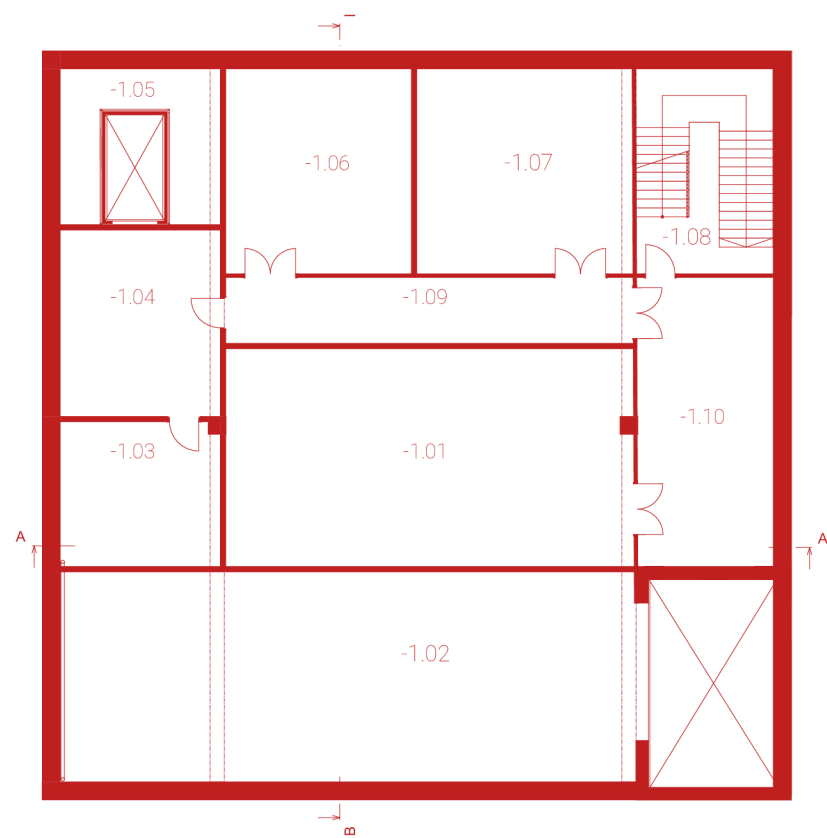
Kompozice jednotlivých pater nové scény je přirozeně intuitivní.

Podzemní podlaží je celé vyhrazeno pro sklady, pracovní ateliér a technické místnosti. Vzhledem k potřebě dostatečného prostoru pro skladování divadelních zásob má podzemní podlaží světlou výšku 6 metrů.

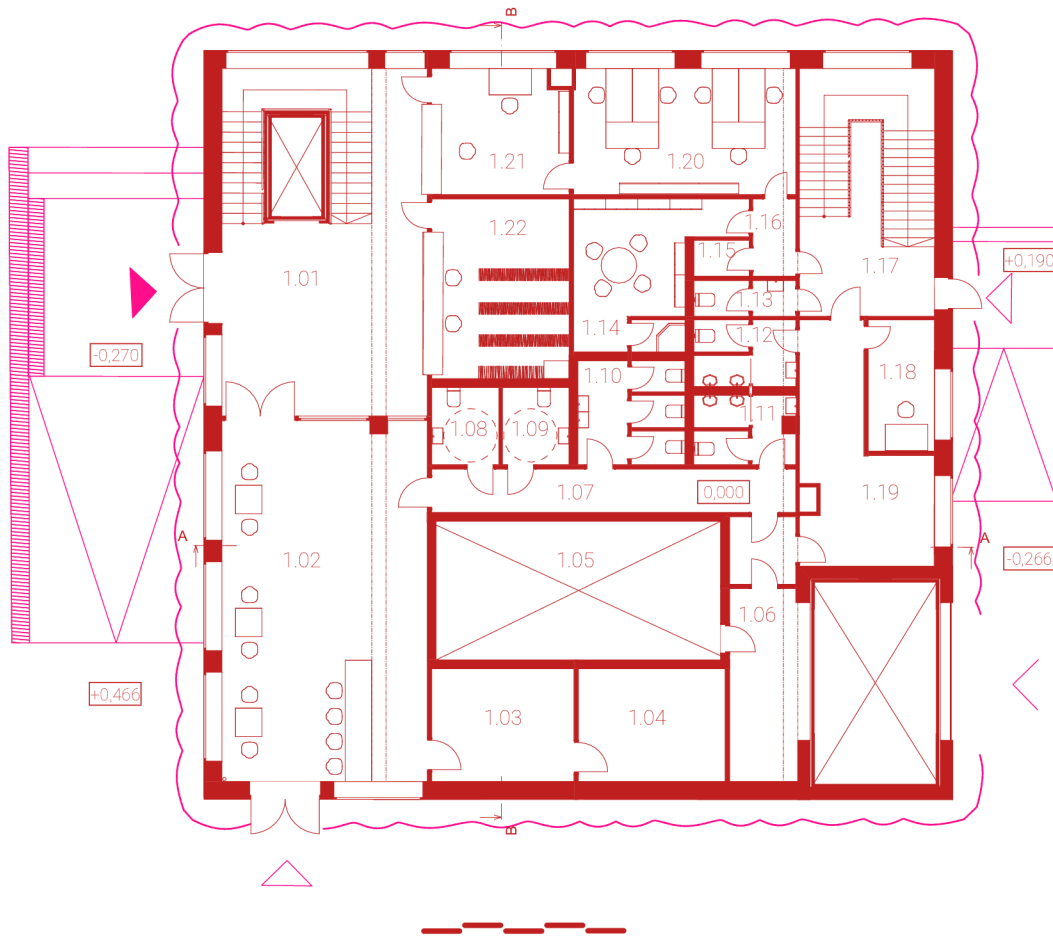
Přízemí je pro diváky prvním kontaktem s divadlem. Vstupuje se do něj ze severní strany budovy přes foyer v mírné rampě nebo z východní strany katedrály přes kavárnu. Diváci si zde mohou zakoupit lístky, odložit kabáty do šatny nebo posedět v kavárne s výhledem na konkatedrálu. Rodiče s dětmi mohou navštívit dětský koutek, který je součástí kavárny a kočárky si odložit v prostoru šatny. Část severní strany půdorysu je vyhrazená pro propadliště se spodní technikou jeviště.

Přímo nad 1NP plynule navazuje hrací prostor.

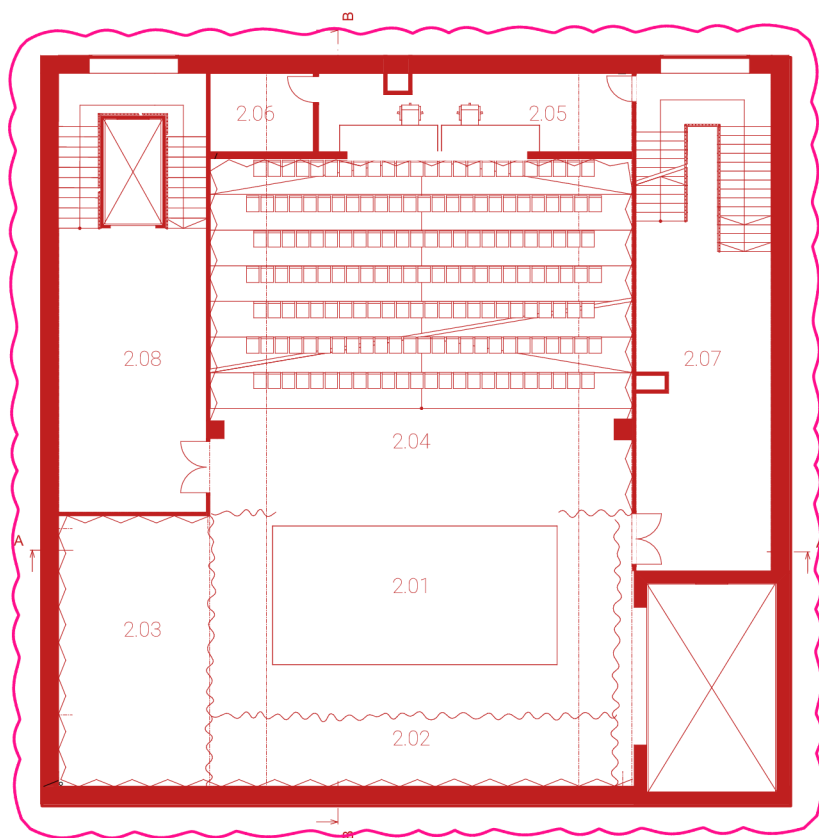
V patře 3NP se nachází divadelní prostory. Šatny herců a techniků jsou umístěny u východní vertikální komunikace. Podél západní strany podlaží se rozprostírají kanceláře vedení a managementu divadla. Na severní straně je umístěna krejčovna s maskérnou. Poslední dvě nadzemní podlaží slouží jako zkušebny se světlou výškou 6 metrů. Západní část prvního patra je rozdělena na dvě podlaží, která slouží jako denní místnost pro zaměstnance divadla, nejvyšší podlaží přechází do exteriéru.

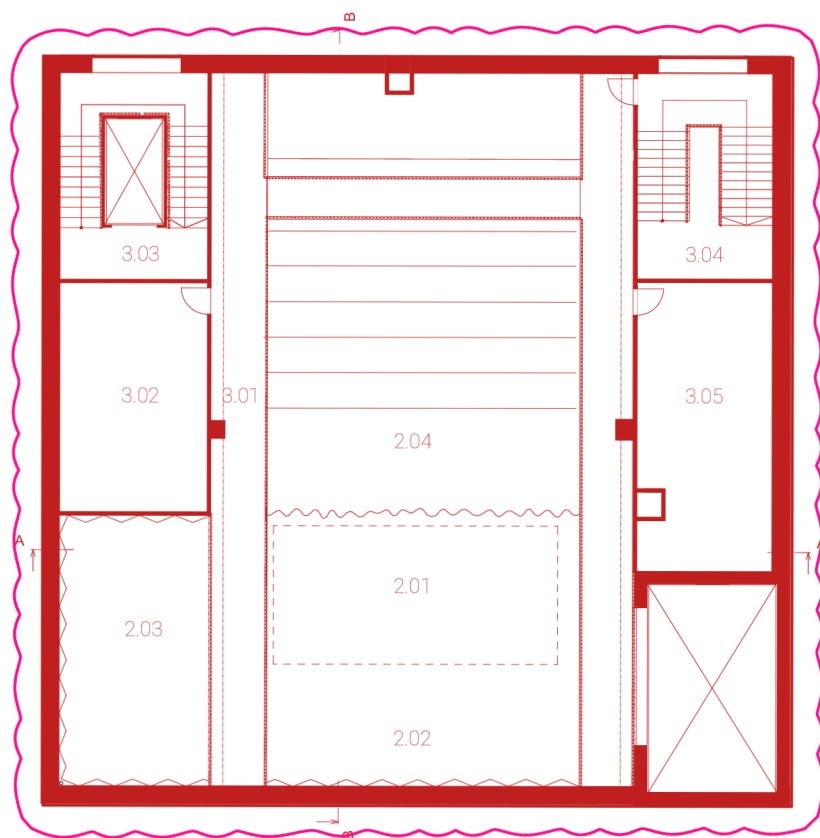
		<i>m²</i>
-1.01	Ateliér	70,36
-1.02	Skład kulis a rekvizit	65,30
-1.03	Vodohospodářská místnost budovy	19,20
-1.04	Technická místnost	23,47
-1.05	Strojovna výtahu	19,62
-1.06	Fundus	30,27
-1.07	Prostor pro odpad	36,60
-1.08	Vertikální komunikace - provozní	22,04
-1.09	Chodba	18,20
-1.10	Předmontážní prostor	21,10

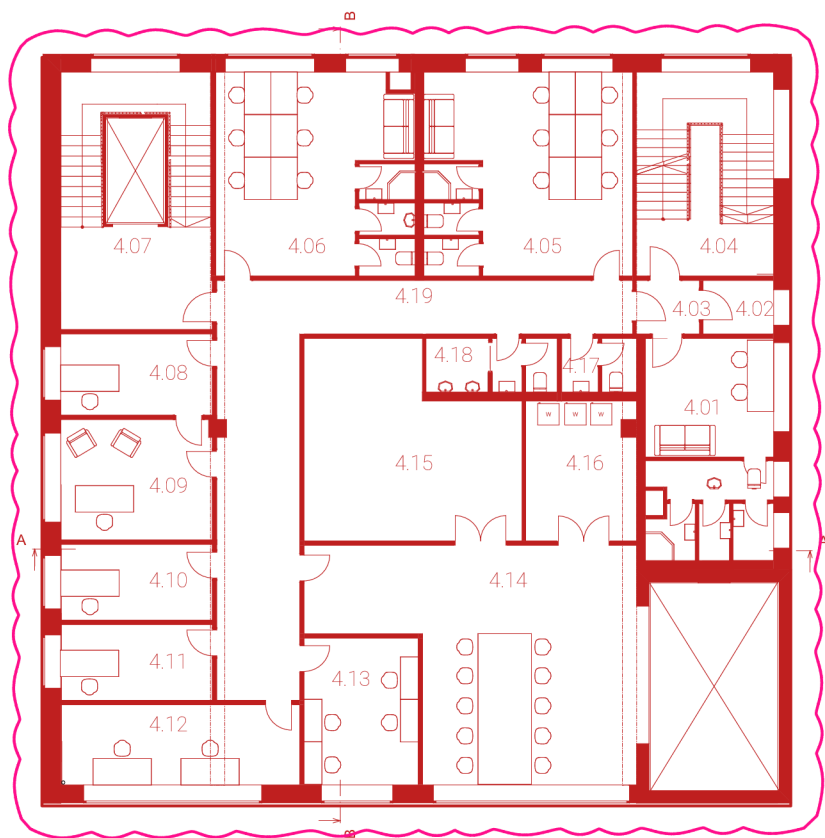
		<i>m²</i>
1.01	Foyer	56,40
1.02	Kavárna	58,51
1.03	Zázemí kavárny	12,58
1.04	Sklad kavárny	13,00
1.05	Propadliště	31,13
1.06	Chodba	14,00
1.07	Chodba	12,57
1.08	WC invalid ženy	4,06
1.09	WC invalid muži	4,06
1.10	WC diváci ženy	8,70
1.11	WC diváci muži	5,51
1.12	WC zaměstnanci ženy	5,24
1.13	WC zaměstnanci muži	2,86
1.14	Zázemí divadelníci	15,26
1.15	Úklidova komora	1,56
1.16	Chodba	2,69
1.17	Vertikální komunikace - provozní	26,35
1.18	Vrátný	6,89
1.19	Chodba	19,04
1.20	Kancelář	22,28
1.21	Prodej vstupenek	13,73
1.22	Šatna - diváci	19,21

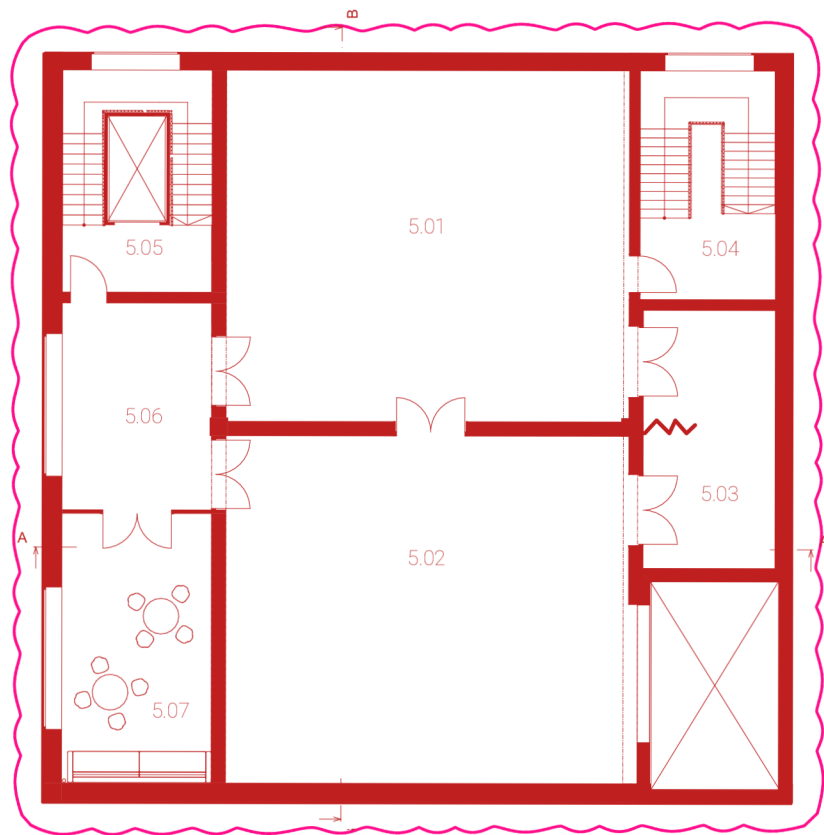
		<i>m²</i>
Hrací sál		
2.01	Jeviště	91,28
2.02	Zadní jeviště	23,26
2.03	Boční jeviště	32,88
2.04	Hlediště	118,69
2.05	Technická kabina	19,32
2.06	Příruční technický sklad	6,45
2.07	Vertikální komunikace - provozní	53,15
2.08	Vertikální komunikace - veřejnost	52,79
		241,71

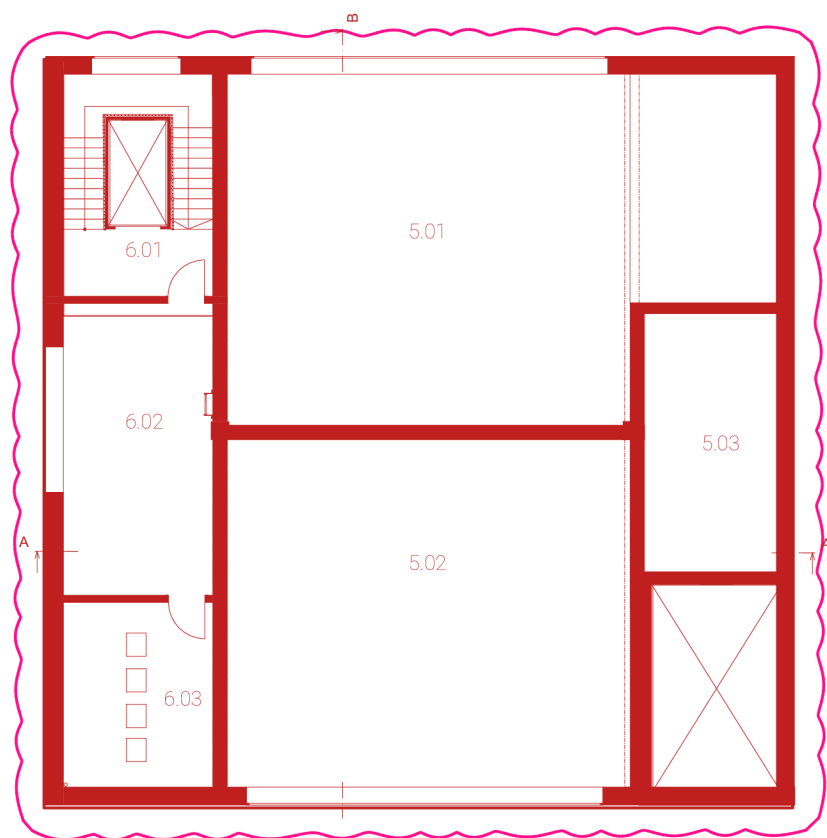
		<i>m²</i>
Hrací sál		
2.01	Jeviště	
2.02	Zadní jeviště	
2.03	Boční jeviště	
2.04	Hlediště	
3.01	Technická lávka	74,20
3.02	Skład osvětlovací technika	26,75
3.03	Vertikální komunikace - veřejnost	24,01
3.04	Vertikální komunikace - provozní	21,90
3.05	Skład zvuková technika	30,92

	<i>m²</i>
4.01 Šatna technici	23,74
4.02 Úklidova komora	2,66
4.03 Chodba	2,94
4.04 Vertikální komunikace - provozní	21,95
4.05 Šatna herečky	33,45
4.06 Šatna herci	31,94
4.07 Vertikální komunikace - veřejnost	31,34
4.08 Sekretariát	10,03
4.09 Ředitel	14,06
4.10 Provozní šéf	9,15
4.11 Inscipient	9,22
4.12 Dramaturg a umělecký šéf	15,70
4.13 Maskérna	13,11
4.14 Krejčířská dílna	48,72
4.15 Sklad garderóba	30,25
4.16 Prádelna a sušárna	12,46
4.17 WC muži	5,55
4.18 WC ženy	3,26
4.19 Chodba	41,54

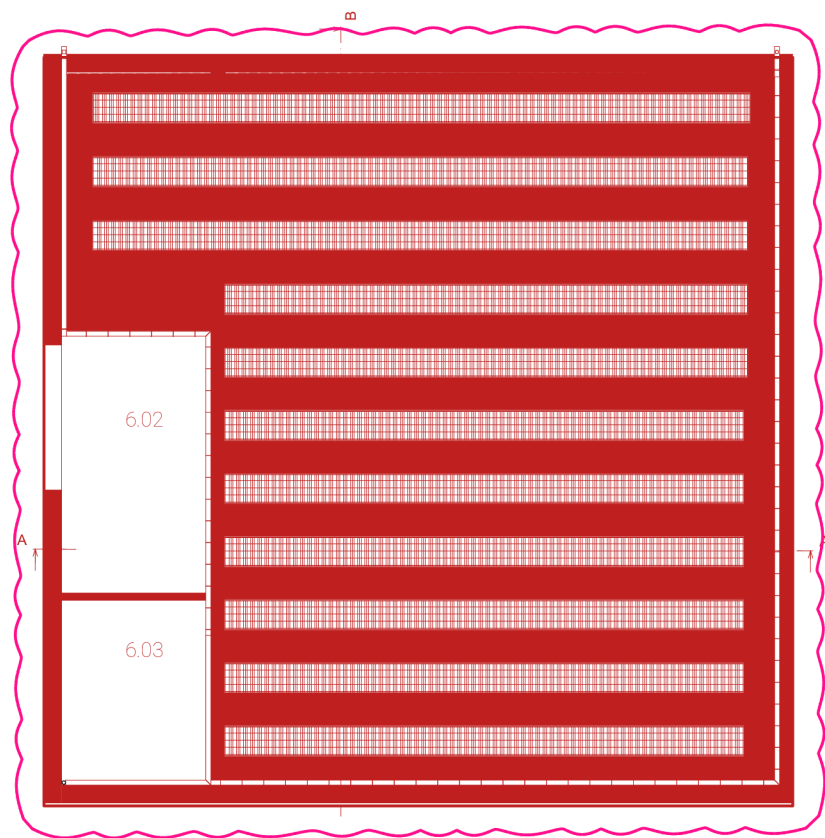

		<i>m²</i>
5.01	Zkušebna 1	111,10
5.02	Zkušebna 2	110,79
5.03	Příruční sklad	26,82
5.04	Vertikální komunikace - provozní	24,42
5.05	Vertikální komunikace - veřejnost	26,08
5.06	Chodba	24,29
5.07	Denní místnost	31,63

		<i>m²</i>
5.01	Zkušebna 1	
5.02	Zkušebna 2	
5.03	Příruční sklad	
6.01	Vertikální komunikace - veřejnost	26,08
6.02	Terasa	24,29
6.03	vzduchotechnické jednotky	31,63

6.02	Terasa	m^2
6.03	Vzduchotechnické jednotky	
	Střecha	468,20

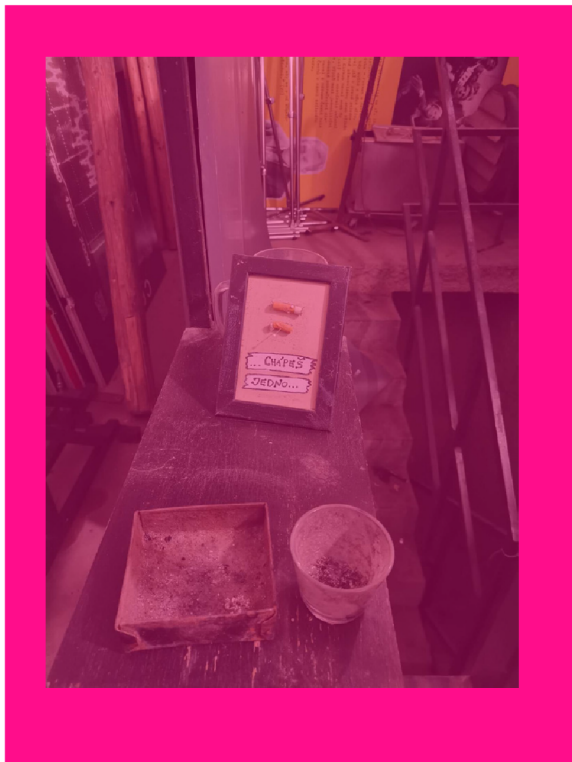
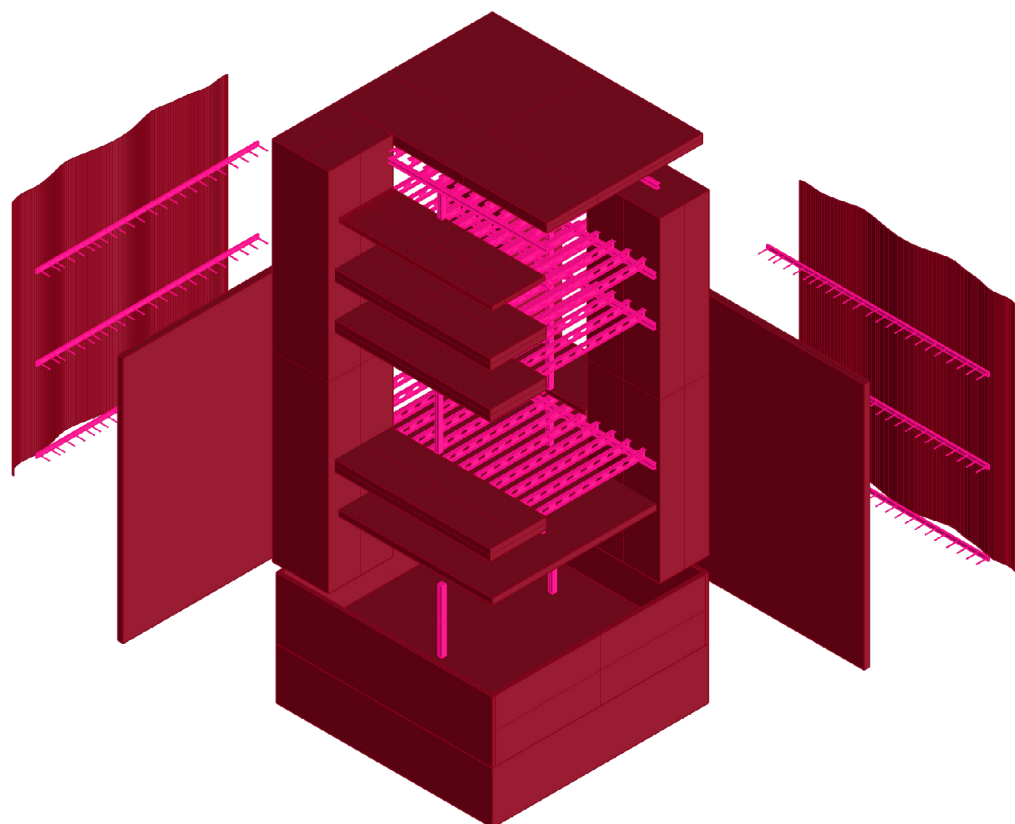

Foto: Sára Solmošiová

Název stavby: **Nová scéna v centru Opavy**
 Místo stavby: **katastrální území – Opava město**
 Druh stavby: **kulturní stavba - divadlo**
 Celková plocha pozemku: **3640 m²**
 Zastavěná plocha: **441 m²**
 Hrubá podlahová plocha objektu: **441 m²**
 Obestavěný prostor: **13 435 m³**
 Počet pater divadla: **6 nadzemní a 1 podzemní**
 Kapacita sálu: **154 diváků**
 Počet parkovacích stání: **5 běžných a 1 invalidní**
 Odhadovaná cena: **121 788 184,- Kč**

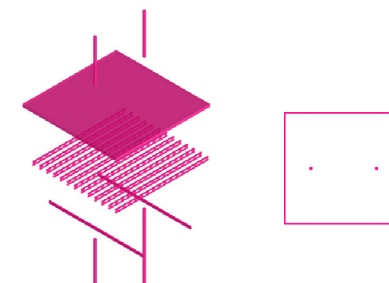

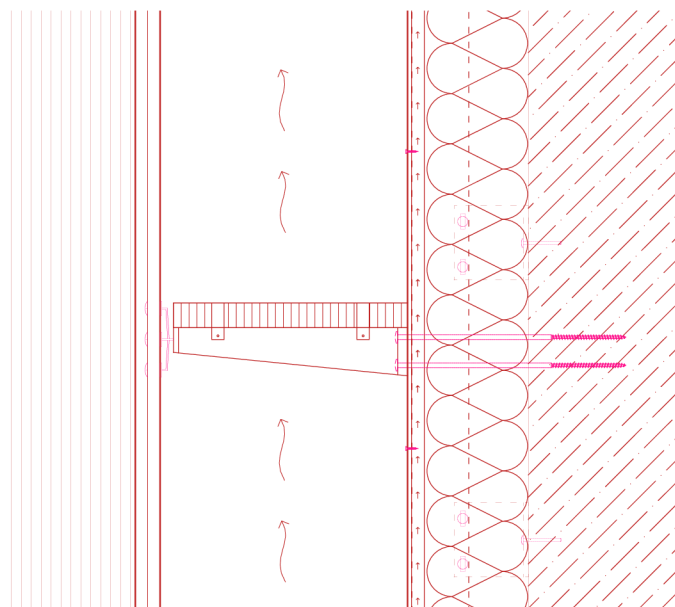
KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Budova je založena na základech typu betonové bílé vany. V oblasti nosných sloupů je základ doplněn pilotami.

Nosný systém divadla tvoří 300mm silná betonová obvodová zeď a sloupy z ocelových členěný průřez rozměru 500x500mm. Svislé nosné prvky (sloupy) jsou dimenzovány na 1/20 výšku sálu, v prostoru jsou rozmístěny 4,3m od obvodu nosné stěny tak, aby byl zachován 12m volný prostor na hrací ploše. Horizontální nosný systém nad podzemním podlažím tvoří jednosměrně prutá žebrovaná železobetonová deska. Nad nadzemními podlažními jej tvoří soustava nosníků, ve středním pásmu, v kombinaci se železobetonovým stropem po krajních částech. Na sloupech jsou uloženy celostěnové svařované nosníky o rozměru 1/25 = 400mm, které vynášejí předlamované ocelové nosníky o rozměru 1/18 = 600mm. Návrh nosných konstrukcí byl proveden empirickým výpočtem 1,2

Vzhledem k silnému nosnému systému jsou příčky navrženy jako sádrokartonové akustické stěny. V podzemním podlaží a na vertikálních komunikacích jsou zazděné z důvodu možného mechanického poškození.

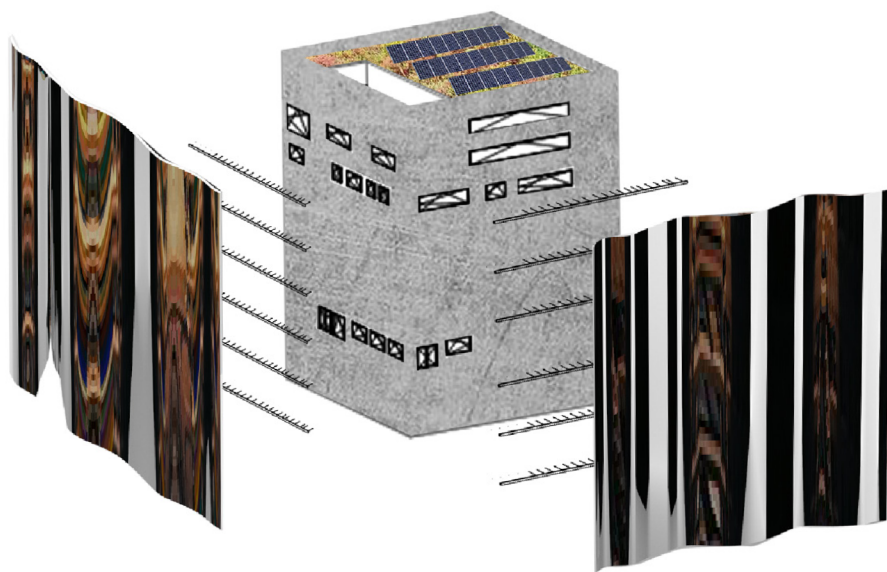

M:10

Vnější obklad z vláknocementové desky Cembrit funguje na principu provětrávané fasády. V chladných ročních obdobích účinně snižují míru kondenzace vodních par v oblasti nosné stěny a tepelné izolace a zabraňují tak vlhnutí konstrukce. Výrazně podporuje myšlenku energetické fasády.

Obvodový plášť tvoří dvojitá fasáda z pokoveného skla se zvlněným charakterem, která reflektuje okolí. Upevnění dvojitě fasády je provedeno jako kotvení k železobetonovým obvodovým stěnám. Fasáda plní především funkci odhlučnění vnitřních prostor od ruchu centra a zároveň působí jako estetický prvek.

Dvojitá transparentní fasáda svými energetickými zisky z alternativního zdroje - slunečního záření, přispívá k energetické úspore budovy v zimním období. Stejnou transformací slunečního záření na teplé záření v meziprostoru fasády výrazně snižuje tepelnou zátěž budovy v letním období. Umožňuje princip přirozeného větrání zajišťující kvalitní psychofyzilogickou pohodu v interiéru.⁴ V dutině jsou průchody z porořadu pro usnadnění čištění fasády.

Požární bezpečnost budovy zajišťují dvě chráněné únikové cesty, v podobě svíslé komunikace, které vedou do volného prostoru. Vnitřní stěny tvořící požární únikové cesty jsou z hlediska nehořlavosti zděné nenosné konstrukce.

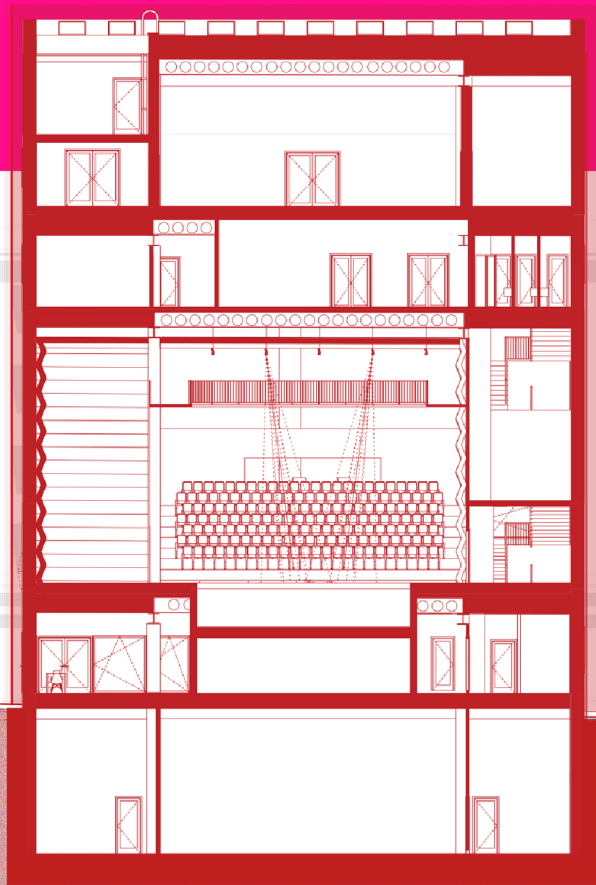
Technické místnosti, jako je kotelná s tepelnými čerpadly a místnost pro vodní hospodářství budovy, se nacházejí v 1PP. Má zásobní nádrže pro sběr dešťové vody a čističku, aby ji bylo možné v budově znovu cirkulovat.

Stupačky jsou vedeny v instalačních šachtách, které prochází napříč celou budovou, ústí do hygienických jader.

Vzduchotechnika je vedena přes prolamovanéčástinosníku, anebomezižebry železobetonové desky. Vzduchotechnické jednotky se nachází v 6NP, s vývody do exteriéru a přístupem z hlavního schodiště.

Plochá střecha je pokryta rozsáhlou vegetací a plocha slouží k získávání energie prostřednictvím fotovoltaických panelů. Zároveň podporuje funkci energetické fasády a přispívá ke snížení přehřívání budovy.

Objekt bude napojen na stávající inženýrské síť.

RÁZ A-A
M200

+8.000
 +10.000
 +20.000
 +17.000
 +11.000
 +7.100
 +3.000
 +0.000
 -6.000

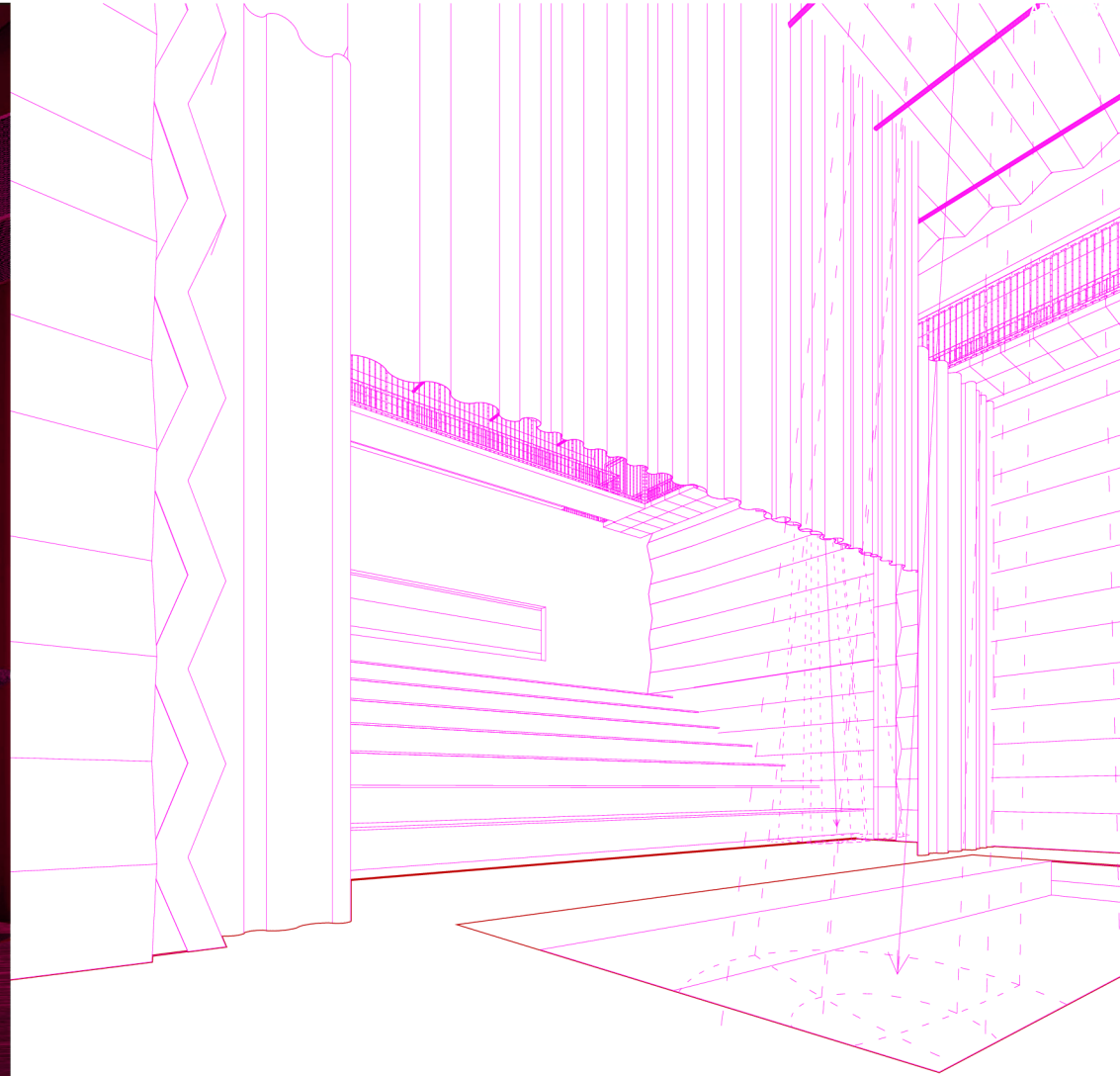

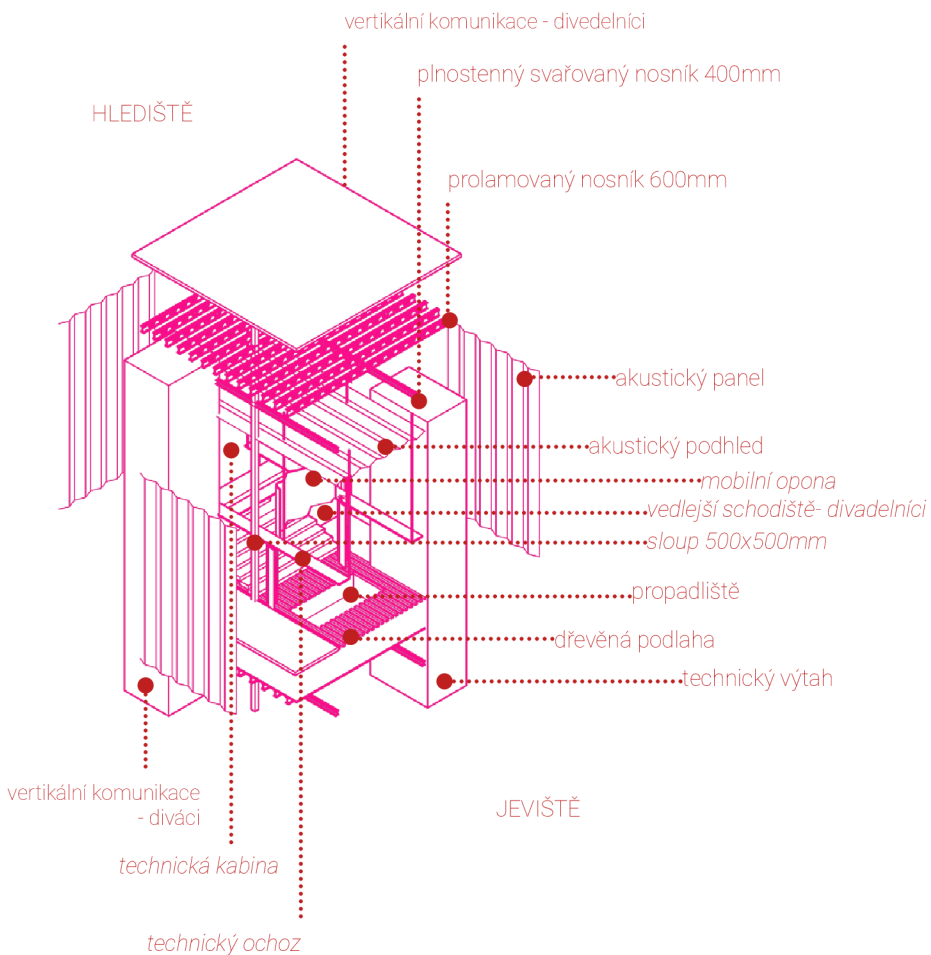
+8.000
 +10.000
 +20.000
 +17.000
 +11.000
 +7.100
 +3.000
 +0.000
 -6.000

RÁZ B-B
M200

divadelní sál / divadelní s

*"Základní ponaučení pro stavbu divadel:
Divadlo musí být postaveno zevnitř ven, nikdy
nesmí být postaveno vně dovnitř. Nejprve
vytvoříte jádro a smysl divadla, kterým je
hrací prostor – jeviště. A kolem něj celý
divadelní prostor, tedy kompozice, jeviště a
hledišťe, foyer, zákulisí,...A podle toho i vnější
vzhled fasády."
Peter Oszlly¹*

KONSTRUKČNÍ A TECHNICKÉ ŘEŠENÍ hrací sál

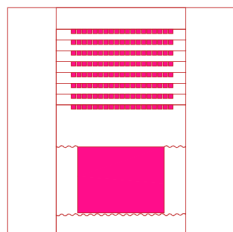
Středobodem celého organismu divadla je hrací sál. Objem divadelní budovy byl určen dimenzemi hracího prostoru.

Hlediště je tvořeno variabilní elevací 12x7 m z podest. Dimenze prostoru umožňují kapacitu pro cca 150 diváku. Sezení je zajištěno skládacími židlemi. Úložný prostor pro nepotřebné části elevace se nachází pod kabinou technika, hned za hledištěm.

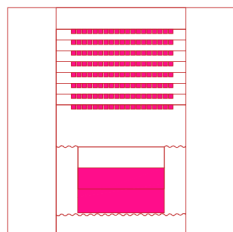
Konstrukce navazuje na nosný systém celé budovy. Skládá se z svislými nosnými ocelovými sloupy 500x500 mm dimenzovanými jako 1/20 výšky. Svislé nosné prvky tvoří celostěnové svařované nosníky 400 mm (1/25), na nichž jsou uloženy styčnickové nosníky tloušťky 600 mm dimenzované jako 1/18 rozpětí hlediště. Vzduchotechnické potrubí je vedeno skrz prolamované nosníky.

Do nosné konstrukce stropu jsou ukotveny technické lávky a akustický podhled. Technické vybavení je upevněno na bodech a táhlech, které jsou umístěny nad hrací plochou a připevněny rovněž k nosníkům.

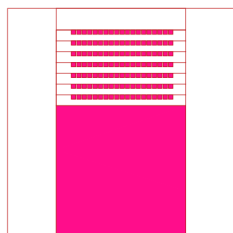
Povrchová úprava podlahy v sále je navržena jako odpružená dřevěná krytina opatřená černým nátěrem. Svislé stěny tvoří zděné příčky tloušťky 100 mm s akustickým obkladem tloušťky 400 mm.

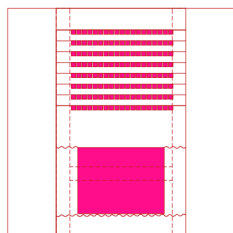
klasické kukátko

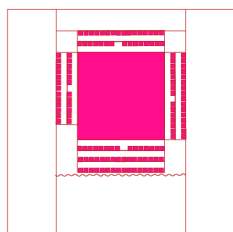
využití propadliště pro vedení loutek zespodu

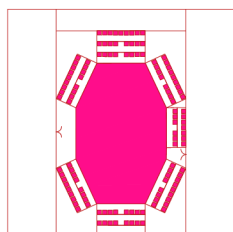
plné využitie hracieho priestoru

využití mobilní technické lávky na vedení loutek shora

komorná scéna

aréna

DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ hrací sál

Hlediště vytváří variabilní elevace 12x7 m z podest. Dimenze prostoru umožňují kapacitu pro cca 150 diváků. Sezení je zajištěno skládacími židlemi. Úložný prostor pro nepotřebné části elevace se nachází pod kabinou technika, hned za hledištěm.

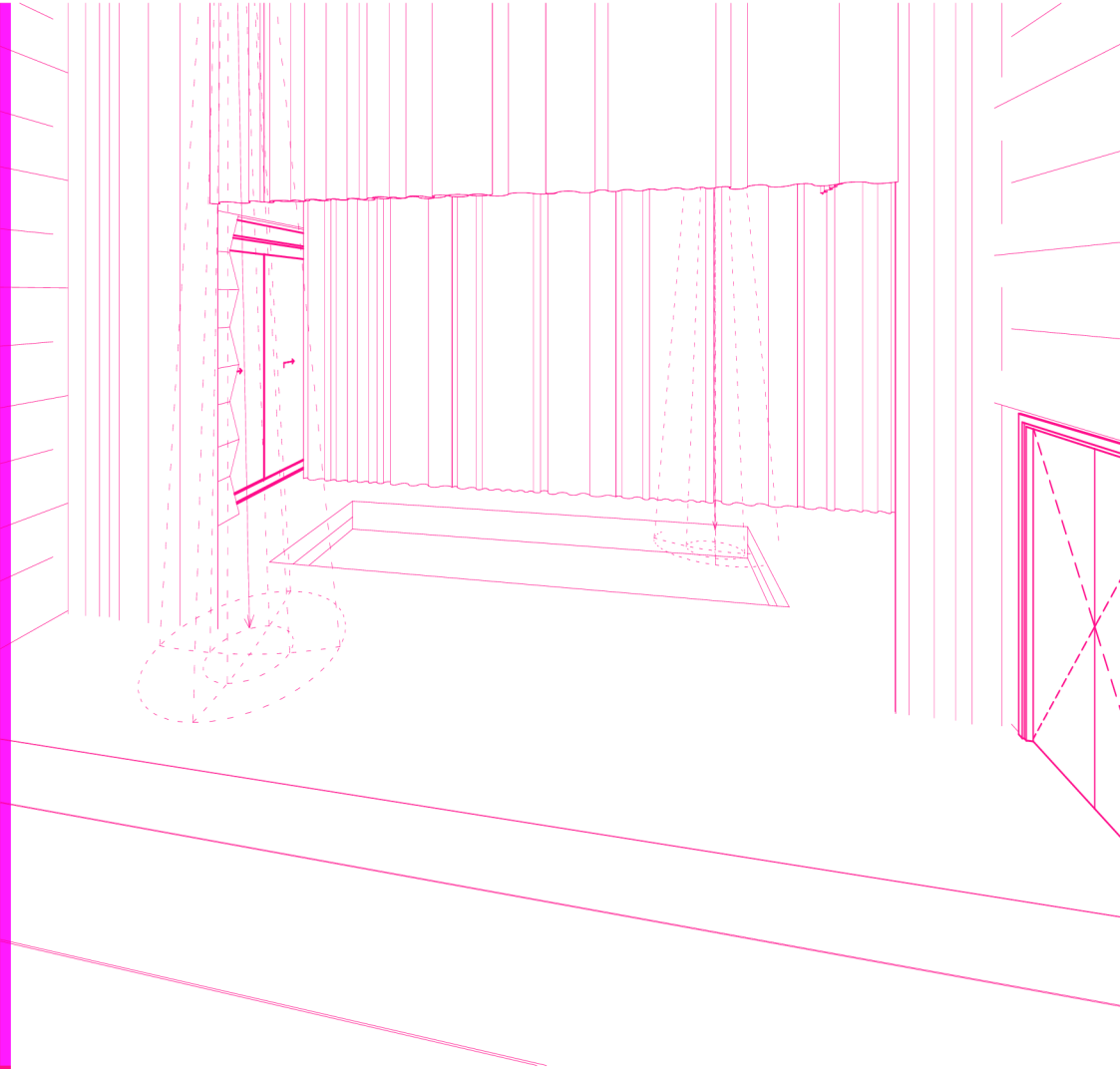
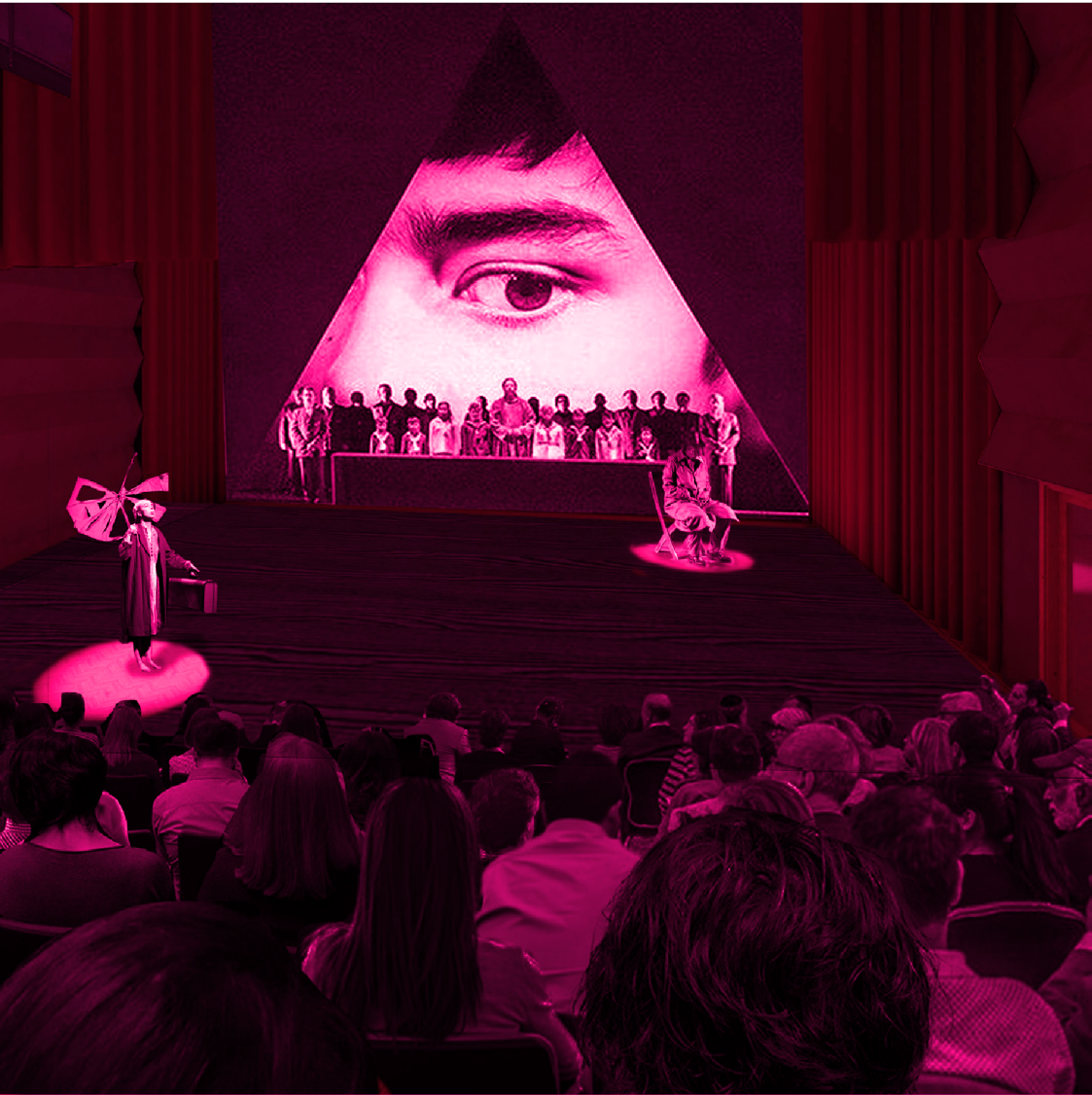
Hlavní jeviště o rozměrech 12x5,8m má zadní jeviště 12x2m, boční jeviště 4,4x7,6m a forbinu 2m. V zadní části jeviště jsou umístěna propadliště, která umožňují pokles do hloubky 2,7 m.

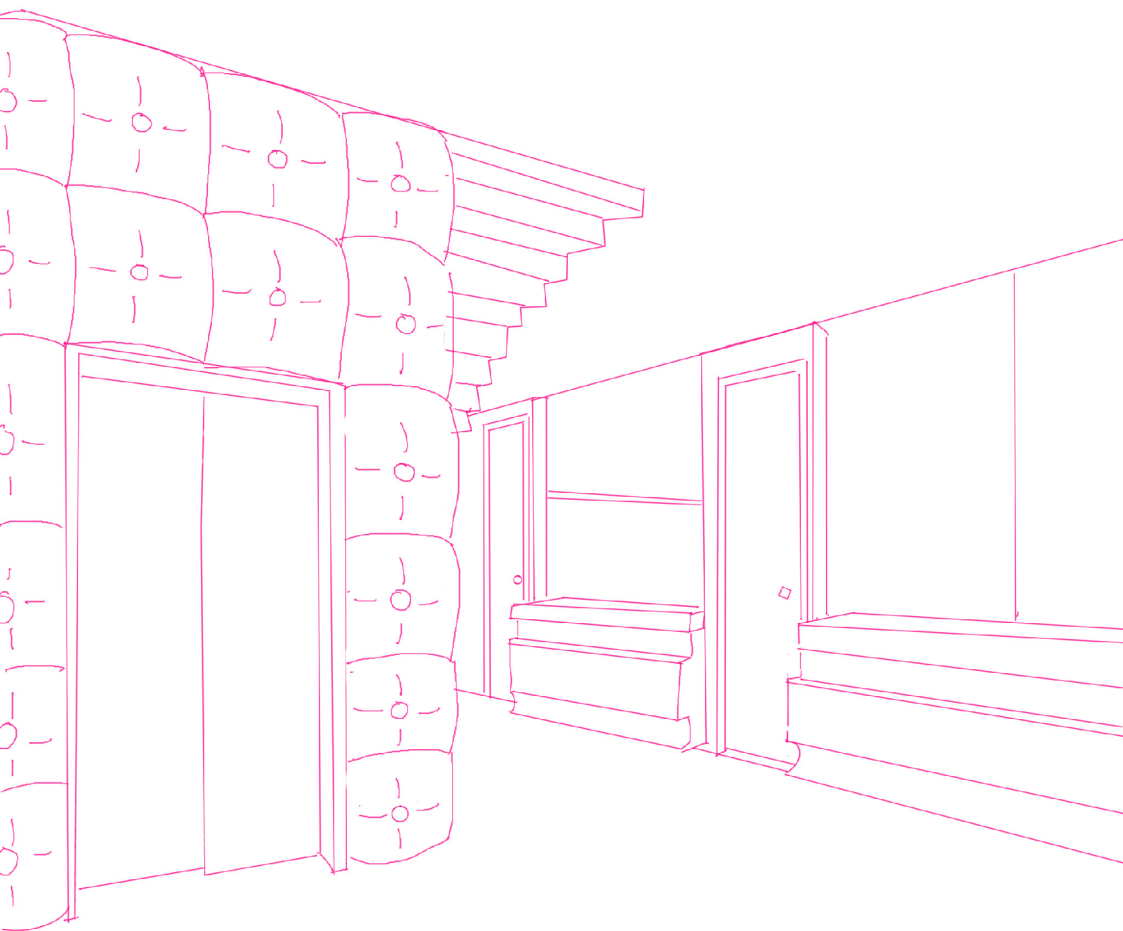
Za hledištěm, přímo naproti jevišti, se nachází kabina techniků s mobilním zasklením pro vhodnější akustické podmínky. Přístup do úrovně 3,2m kabiny je z provozního schodiště.

Jevištní portál je rovněž mobilní a v případě vytvoření blackboxu je vytažen v lanové dráze na zadní stěně.

Ve výšce 6,8m jsou na nosících lemujících boční stěny zavěšeny technický ochoz z porézního materiálu, spojený s pohyblivou lávkou.

Po obou stranách ochozu jsou umístěny sklady světelné a zvukové techniky.

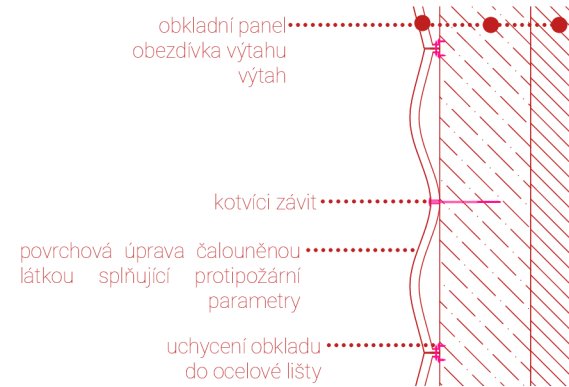
INTERIÉR foyer

91

Vstupní prostory divadelních budov mají za úkol vtáhnout zájemce do světa divadla. Koncept atmosféry foyer vytváří dojem jiné reality, než je ten za zrcadlovou fasádou. Kombinací různých prvků, materiálů a proporcí rozměrů nabízím návštěvníkům prostor pro zkoumání vizuálního působení celku. Divadelní atmosféru podtrhuje tvarované obložení výtahové šachty, připomínající čalouněné objekty přepychových sálů. Obklad tvoří forma o rozměrech 1x1 m a tloušťce 3 mm z recyklovaného polyesteru. Jednotlivé díly jsou upevněny na ocelových kolejničích.

OBKLAD

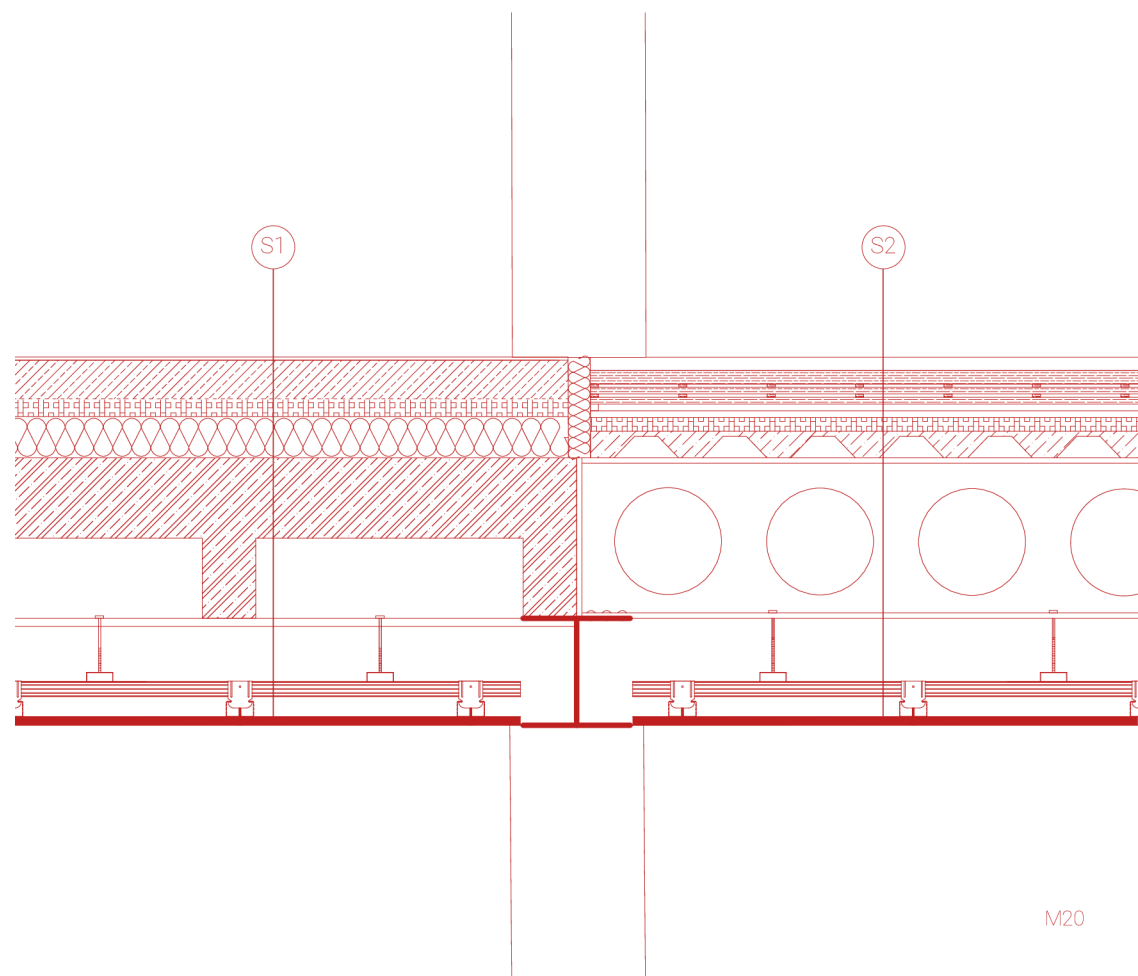

S1 - skladba nad bočními traktami

samonivelační podlahová stěrka	12 mm
penetrační nátěr	
betonová mazanina	130 mm
separační fólie	
kročejova	30 mm
tepelná izolace EPS	150 mm
železobetonový strop	600mm
podhled z Cetris desek	

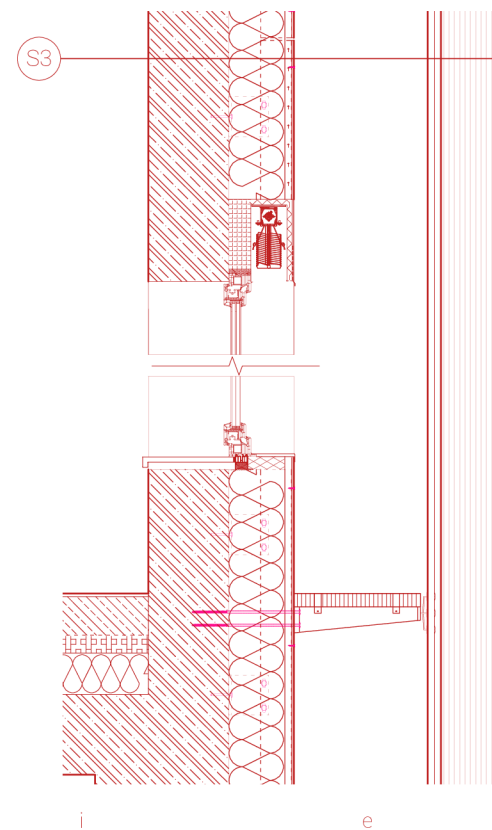
S2 - skladba v hracím sále

drěvenna podlahova krytina	50 mm
roštová konstrukce podlahy	175 mm
trapézový plech zalitý betonem	50mm
prolamovaný ocelový nosník	600mm
podhled Cetris	

DETAIL
stropní konstrukce

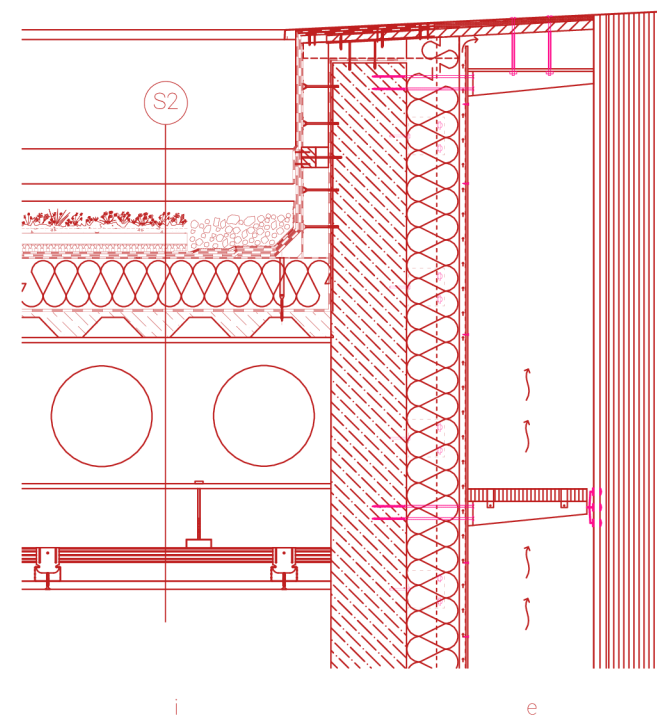
S3 - obvodového pláště

plášť dvojité fasády (zvlněný charakter pokoveného skla)	
vzduchová medzera dvojité fasády	500mm
odvetravana fasad Cembrit Solid	30 mm
tepelná izolace	200 mm
železobetonová nosná konstrukce	300 mm

DETAIL
okno

S4 - střecha

rozchodníkový koberec	30-35 mm
vegetační vrstva	40 mm
drenážní a retenční vrstva	25 mm
ochranná fólie	
střešní hydroizolační fólie	
tepelně - izolační vrstva	
kačírková lišta	
parotésná zábrana	
trapézový plech zalitý betonem	50 mm
prolamovaný ocelový nosník	600 mm
akusticky podhled	

DETAIL
atika

Návrh se týkal nejen ideálního řešení nové divadelní budovy pro město Opavu, ale také ideálního divadla dneška. Vzhledem k minimu informací o současném stavu divadelní architektury bylo nutné provést vlastní analýzy. Byla podniknuta řada exkurzí a osobních návštěv aktérů divadla, díky nimž jsem pochopila divadelní budovu z druhé perspektivy - provozní. Divadlo je mnohem složitější organismus, než jak se prezentuje divákům. Z tohoto důvodu by neměly dominovat pouze prostory jeviště, svou váhu mají i zákulisní prostory. Důležité je věnovat dostatečnou pozornost efektivnímu návrhu prostorů zázemí jakož i kritické vyhodnocení úlohy divadelních technologií současné scénické tvorby. Při navrhování divadla je zásadní člověk z divadelní sféry. Odpověď na otázku ideální podoby divadelního prostoru jsem, troufám si říci, našla. Nejedná se o univerzální formu. Ideální divadlo vznikne, když spolu budou intenzivně komunikovat architektonický a divadelní svět, ne pouze v připomínkách zadavatele, kterým bývá často zřizovatel bez ambicí architektonických či divadelních. Ideální je maximálně využít perspektivy obou světů a najít optimální průsečík.

CITACE

- 1 BRAUN, Kazimierz a VONDRÁČEK, Jiří. *Divadelní prostor*. 2. vyd. Praha: Akademie múzických umění (AMU), 2001. ISBN 8085883732.
- 2 SCHLEIDER, Jan; LOSOSOVÁ, Ivana a KUČERA, Vít. *ARCHITEKTURA A DIVADLA*. Předdiplomová práce. Brno: Fakulta architektury Vysoké učení technické, 2020.
- 3 POLÁČEK, Vojtěch a POKORNÝ, Vít. *Recyklované divadlo*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5751-3.
- 4 BIELEK, Milan; BIELEK, Boris a PALKO, Milan. *Dvojité transparentné fasády budov*. 1. diel. [Bratislava]: Coreal, 2002. ISBN 80-968846-0-3.

PRAMENY

KOOLHAAS, Rem a TICHÁ, Jana. *Texty*. 2. vyd. Praha: Zlatý fez, 2014. ISBN 9788090382688.

KLAIC, Dragan. *Resetting the Stage*. Bristol : Intellect, 2012. ISBN IA40791307.

STÝBLO, Zbyšek a SOUKENKA, Vladimír. *DIVADLO: PROSTOR & AKCE*. Praha: ČVUT, 2022. ISBN ISBN 978-80-01-06926-4.

POLÁČEK, Vojtěch a POKORNÝ, Vít. *Recyklované divadlo*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5751-3.

MAGNIN, Charles. *Dějiny loutkového divadla v Evropě*. 2. vydání. Přeložil Nina MALÍKOVÁ. V Praze: Akademie múzických umění, 2018. ISBN 978-80-7331-434-7.

JIŘÍK, Jan. *Divadlo a utopie*. Praha: Akademie múzických umění (AMU), 2018. ISBN 9788073314644.

PAPCUN, Peter; KUKULOVA, Tereza; ONDŘEJOCA, Daniela; LEDVINA, Matej a BALA, Filip. *Ideal bude to Tanec*. Brno, 2022.

BRADÁVKA, Ondřej; BARTEKOVÁ, Ester; KRÍŽKOVÁ, Marie a SOLMOŠIOVÁ, Sára. *AUDIT MAŠINÉRIE*. Brno: Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně, 2024. Dosud nepublikováno.

LORENZ, Karel. *Navrhování nosných konstrukcí*. Praha: ČKAIT, 2015. ISBN 978-80-87438-65-7.

PETŘÍČKOVÁ, Monika. *Konstrukce a architektura*. Druhé, aktualizované a doplněné vydání. Brno: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM, 2023. ISBN 978-80-214-6066-9.

Loutkové divadlo v centru Opavy. Společná analytická část bakalářské práce. FAVUT v Brně, 2024.

Závěrečná správa 01/2024; *Pasportizace divadel a hracích prostor. TQ01000593*

<https://divisare.com/>
<https://sk.pinterest.com/>

